

Kaláris

NEWS

Mártély önkormányzatának közéleti-kulturális információs kiadványa
Hírek, pillanatképek Mártély életéből... IV. évf. 2010. augusztus

Újraindul a KALÁRIS!

Emléktábla avatás Nagygyörgy Sándor
fotóművész emlékére

Javítják a kerékpárút hibáit

„Jelzöm”

Vannak még csodák. Olyan ez, mint mikor a nyugalmazott asztalos még hosszú évekig érzi a műhely kellemes forgácsszagát álmában, a fonónő keze önkéntelenül rájár a cérna spulni cserlésére, a méhész a legsüketebb téli csendben is kedves bogarainak zümmögését véli felfedezni, és az egykori juhász lépten-nyomon a falka kolompját hallja szólni itatásidőben, még a tévéből is.

Ezelőtt négy évvel, kissé szomorúan, de a dolgok akkori állását józanul mérlegelve és megértve azt írtam a decemberi szám fejlécére: utolsó szám. Ami valaminek a végét, a befejezést, az abbamaradást jelenti. Most meg némely arra hivatott döntéshozók jó szándéka, helyzetfelismerése és a sors úgy hozta, hogy e nem rövid szünet után ismét újtárra indul a Kaláris, a mártélyi újság.

Lesznek – mindig vannak – akiknek ez nem fog tetszeni. Ők olyan nem olvasós típusok, de ez nem baj. Senkitől nem lehet elvitatni a nem olvasás jogát. Mint ahogy az ellenkezőjét sem. Lesznek, akik majd a helyett, hogy segítenének, részt vennének benne, okoskodnak, mert jobb híján ez az életemük. És lesz egy

(folytatás a következő oldalon)

Erről olvashatnak

Vannak még csodák – jegyzet	1-2. oldal
Visszatekintés az elmúlt 4 évre	2-3. oldal
Emléktábla avatás Nagygyörgy Sándor emlékére	4-5. oldal
Beszámoló az Önkormányzat adóbevételeinek alakulásáról	7. oldal
Önkormányzat – Hogy áll a vagyoni helyzetünk?	7-8. oldal
Mi újság, az ÁMK háza táján? - rövid beszélgetés Giliczéné Molnár Irénnel	8-9. oldal
Beszámoló az Önkormányzat szociális tevékenységéről	10-11. oldal
Választási tudnivalók	12-15. oldal
Civil szervezetek, egyesületek hírei	16-24. oldal
Mártélyi Rendvédelmi Napok	17. oldal
Regionális esélyegyenlőségi Nap	17-18. oldal
Programajánló: „Mártélyi Forगतag” ”Keszegölő” hagyományok napja	9. oldal 11. oldal

(folytatás az előző oldalról)

többség, aki örül ennek az újrakezdésnek. A lehetőségnek, hogy ha csak havonta is, de kezükbe vehetik a falu életéről szóló beszámolókat, írásokat. Megnézegethetik a fotókat, vagy épp tájékozódhatnak az elvégzett és tervezett munkákról. Mert tájékozódni, informálódni kell. Méghozzá lehetőleg közvetlenül a sajátunkból, amit mi közösen írunk és úgy is olvasunk.

Jelentős formai változások nem lesznek, nem lehetnek. De talán nem is kell. Úgy is mondhatnám: a „megszokott” minőségben kapják a mártélyiak továbbra is Mártély önkormányzatának közéleti-kulturális információs kiadványának ingyenes példányait, amelyeket eljuttatunk még olyan alig frekventált helyekre is, ahol az emberek „egyébként” teljesen más szórakozási forma gyakorlása közben is forgathatják a lapokat. És megfelelő darabszámban kerül az iskolába, könyvtárba, Idősek Klubjába, boltokba, és természetesen a külterületekre is, a Magyar Posta segítségével.

Azt szokás mondani, a töltött káposzta is felmelegítve a legjobb, sőt minden melegítéssel egyre jobb a zamata. Összeérnek az ízek. Ez a gasztronómiai példa igaz-

nak tűnik, még a gyakorlatban is, ellentétben sok végzetesen megromlott emberi kapcsolattal, amelyben a kibékíthetetlennek gondolt ellentétek tönkreteszik a töltelékét. Hogy a mi töltelékünk milyen lesz, csak rajtunk múlik. Nyugodtan melegítsük fel ezt a négy éve kihűlni látszó képzeletbeli töltött káposztát, és ülünk mindannyian az asztal köré. Kóstolgassuk, s ha ízlik, jó étvágyal fogyasszuk.

Tekintsünk vissza a múltba, és nézzünk bizakodva a jövőbe. Az se zavarjon bennünket, ha még csak sejtelmünk sincs a jövőről. Elég, ha az irány, amely a mi közösségünknek jó, és a nagy többségnek megfelelő – közös.

Egy nagy bölcs mondta egyszer, hogy, ha az ember előre ismerné az élete során bekövetkező eseményeket, nem lenne jövője. És milyen igaza volt. Egy valami azért ettől függetlenül fontos: a jövő, formálható. Természetesen csak akkor, ha megvan az erre szolgáló akarat. Én minden erőmmel azon leszek. Alázattal. Gondolom, remélem – mások is.

Farkas Csamangó Zoltán

Visszatekintés az elmúlt négy évre

Sokan talán azt mondják, négy év nem nagy idő. Tulajdonképpen nem is, ha azt vesszük, hogy a sorjázó napok történései időnként mintha elsikadnának az időben, de ha visszatekintünk a mindennapok eseményeit magában foglaló időszakra, lassan az évek, azok a bizonyos négy év is amelyekkel valamiért az időt részekre osztjuk, az összeadódó időtöredékek történelemmé változnak.

Az ember időtlen idők óta határok által szétszabdálja, elemekre bontja az időt. Naptárakkal, amelyek a hónapokat, heteket, napokat mutatják, és még mesterségebb rendszerekkel, amelyek például két választási ciklus közötti időt foglalnak magukban. Mártély esetében, most már több ciklusról beszélhetünk, amelyek során, néhány kényszerű és néhány egyéb okból bekövetkezett személyi változástól eltekintve a falu, a közösség ügyeit szinte ugyanaz a képviselő testület, és ugyanaz a polgármester szolgálja. Már csak ez okból sem felesleges visszatekinteni az eltelt évekre. Mi is történt, hogyan alakult, fejlődött az élet itt mifelénk, Mártélyon.

Már 2006-ban sikerült az Önkormányzatnak segítenie az időskorúak szemétszállítási díjának kompenzálásában, s a 60 éven felüliek már nem fizettek kommunális adót.

Bevezetésre került a szelektív hulladékgyűjtés. Megfelelően kialakított szigeteken kihelyezett különféle színű konténerekben helyezhetjük el üveg, papír és mű-

anyag háztartási hulladékainkat.

A már jól ismert módon, szociális rászorultsági alapon, teljesen ingyenesen, vagy csak a tényleges ár felének befizetésével juthattak a mártélyi iskolások tankönyvekhez.

Hogy, ne csak a települések vezetői és különféle szakmai delegációk kölcsönös látogatásai jelentsék a német testvérvárosi kapcsolatokat, a már gyermekek és családok között kialakult kellemes, baráti viszonyokra alapozva, a települések lakóinak szélesebb rétegeket érintő közeledése érdekében a mártélyi iskolások egyre nagyobb számban kaptak lehetőséget kiutazásra, barátkozásra, kölcsönös csereprogramokban való részvételre.

Az Arany János tehetséggondozó programban, néhány mártélyi középiskolás fiatal tanulmányi ösztöndíjban részesült. „Bursa Hungarica” felsőoktatási ösztöndíjjal folytathatta főiskolai, egyetemi tanulmányait, pár arra érdemes fiatal is. Ezek az ösztöndíj-programok végigkísérik mind a négy esztendő. A karácsonyi élelmiszer ajándékcsomagok elmaradhatatlan velejáráói voltak, s azóta is azok év végi ünnepünknek. Régi, és jogos igény volt egyes utcákban a gyalogjárók felújítása, amely példamutató lakossági összefogással valósult meg.

A „Civil Ház” ez évtől vált ingyenesen használhatóvá különböző társadalmi szervezeteknek.

2007-ben, az Európai Unió Szolidaritási Alapjából a helyi önkormányzatok részére nyújtható támogatással kapcsolatos rendelkezések áttanulmányozása után a képviselő testület, tekintettel arra, hogy Mártély árvíz-zel sújtott terület, úgy döntött, hogy támogatást igé-

nyel a 2006. évi árvízvédelmi munkálatokkal felmerült – és más helyről meg nem térült – kiadásainak, illetve kárainak enyhítésére. E pályázat sikerrel járt s általa több mártélyi is anyagi támogatáshoz jutott kárai enyhítésére.

Az Önkormányzat tovább lépett a szemétszállítási díj ügyében. Átvállalta a 70 év felettiek szemétszállítási díját. Anyagi lehetőségei szerint, mérlegelés, kivételezés és kiemelt kedvezményezés nélkül támogatta a falu civil szervezeteit. Új építési telkeket alakított ki, ezzel is igyekezvén még vonzóbbá tenni községünket, a csendet, nyugalmat kereső betelepülni vágyóknak. Az iskolás korból már „kiöregedett”, de a testvérvárosi kapcsolatokban egykor résztvevő fiatalokat is bevonta a csereprogram akcióba, hogy barátságaik, kapcsolataik élők maradjanak, s meg ne szakadjanak.

Mártély Önkormányzata ez évben megkapja a „Családbarát Önkormányzat” elismerő kitüntetését.

2008-ban kétségessé vált iskolánk fennmaradása. Egy jó alapötletből született fúzióval sikerült megmenteni, és létrejött a Szegvár – Mártély Általános Művelődési Központ, óvodástól, iskolástól, Faluházastól, könyvtárustól. (Bővebben az ÁMK igazgatójával készült riportban.)

Hogy még biztonságosabbá váljon a falun átmenő forgalom, új, modern sorompórendszer került a község két részét elválasztó vasúti átkelőbe.

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium által „Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér Cím” elnevezésű programban kiírt pályázaton 80 millió forintot nyert az Önkormányzat a Faluház átépítésre és felújítására. Ennek munkálatai 2011 tavaszán kezdődnek. És sorjázta a pályázatok.

Az Erdei Iskola infrastruktúra fejlesztésétől, egészen a csapadékvíz elvezetés, útfelújításra beadott sikeres pályázatokon át az ÁMK tanulóit biztonságosan szállító kisbuszra történő pályázatig. És lett busz. És sorra valósulnak meg a megálmodott tervek. Lettek új busz-megállók, megújul a kerékpárút, új burkolat részeket kapott a gyalázatos állapotban lévő Tsz bekötő út, új csapadékelvezető árkok készültek az újfalu részben, jól működik a közmunka program, és „Útravaló” néven elindult egy új ösztöndíj rendszer is.

Európai Unió (IPA) határon átnyúló együttműködési program keretében „Erőszak ellenes és bűnmegelőző központ civil hálózat létrehozása” címmel Mártély közösen nyújtott be pályázatot Oromhegyes (Tresnjevac, Szerbia), és Kisszállás községekkel (Magyarország). Térfigyelő kamerák beszerzésére valamint munkabér támogatására maximálisan bruttó 25.000,- euró, azaz Huszonötezer euró elnyerésére. A beadott pályázatról még nem született döntés. Már az is pozitívum, s a jövőre nézve egyértelmű „haszon”, hogy Oromhegyes településsel, vezetőivel és lakóival jó partnerkapcsolati viszony van kialakulóban.

Felsorolhatatlan fajtájú és célú pályázat került tehát beadásra. A laikus el sem igazodik a különféle elneve-

zések között: DAOP, EMVA, LEADER, EFOF, IKSZT, ESZA, IPA, ÖNHIKI, és még felsorolni is nehéz. A lényeg az, hogy minél több sikeres pályázatot tudhat magáénak, annál sikeresebb egy település, annál „könnyebb” előrehaladása, boldogulása. Nagy városok lakóinak, ahol anyagilag erős, nagy vállaltok, gazdálkodó szervezetek működnek és még tetemes adójukkal is hozzájárulnak a fejlesztésekhez, talán látványosabb átalakulások történnek ennyi idő alatt. Egy ilyen kis településnek mint Mártély, minden önerőből, vagy pályázati úton megvalósuló fejlődés – hatalmas eredmény.

És akkor még nem szóltunk az Önkormányzat alapelvétől, amelyeket napi szinten, lehetőleg azonos minőségben kell biztosítani a falu lakóinak. Hiszen hogy lenne: helyi igazgatás, adó- pénzügy, településüzemeltetés? Víz, csatorna, közvilágítás, köztemető fenntartása, házi orvosi, fogorvosi ellátás, körzeti nővéri szolgálat, anya és csecsemővédelem, szociális alapellátás, idősek nappali ellátása, házi gondozás, szociális étkeztetés, pénzügyi, természetbeni juttatások, ár-, és belvízvédelem, katasztrófa védelem, közterületek, járdák, utak karbantartása, és még számtalan apróbb-nagyobb kötelezettség, amelyek nélkül még a legkisebb település lakói sem élhetnének.

A dolgok, az eredmények megítélése mindezek összességével mérhető. Ez határozza meg egy településen élők közhangulatát, jó, vagy rossz közérzetét. Amúgy sem tejjel-mézzel folyó Kánaán világunkban az egyéni problémákon, nyűgökön túl léteznek a közösség ügyei, gondjai is. E tekintetben – örök törvényként – egyetlen önkormányzat, egyetlen vezető, egyetlen testület sem tud úgy munkálkodni, hogy az egyként mindenkinek tetsszen, megfelelően. Gondolható: nem is ez a cél. A cél sokkal inkább az, hogy egy egyre élhetőbb, lehetőleg a modern kor minden infrastrukturális áldásával rendelkező, nyugodt és békés településen éljünk, ahol mindenki megtalálhatja úgy az egyéni számítását, mint a közösségért végzett munka kötelességének örömet. Még akkor is, ha csak magánemberként érzi fontosnak előrevívó résztvevőjének lenni szűkebb és tágabb közössége ügyeinek. Az erre felesküdték, az általunk megbízott faluvezetők munkájának eredménye mindenki által lemérhető. Mint ahogy már volt róla szó, nem csak a látványos beruházásokon keresztül, de azokon a sikeres pályázatokon, vagy épp a napi feladatok ellátásán keresztül is, amelyekhez bizony sokszor láthatatlanul, technikai okokból is kivitelezhetetlenül rejtve maradó intézkedések eredményei, amelyek – higgyük el – sok fejtörést, gondolkodást és maximális tenni akarással végzett – komoly munkát jelentenek.

Hogy az újság valóban mindenkié legyen

Most csak azokhoz szólunk, akik szívükön viselik azt, hogy a mi újságunk, valóban a miénk legyen. Ennek a kis lapnak nem feladata, sem felvállalt kötelezettsége, hogy nyakra-főre politizáljon. Sem az, hogy önröntó módon, felesleges támadásokkal kiprovokálja egyesek haragját, bosszúját. De mivel felvállaltan patrióta, Mártély-centrikus, ugyan úgy, mint a község önkormányzata, adott esetben – mint arra sajnos már volt példa – a saját érdekeinket, igazunkat képviselve, meg kell védenünk magunkat. Utóbbi független attól, éppen kik munkálkodnak a köz javára a kijelölt posztokon – alapvető közösségi érdek. Elsődleges feladatunk a lehetőleg minden részletre kiterjedő tájékoztatás. Ennek, és a hitelességnek, valamint a széleskörű információ szerzés érdekében a lap szerkesztősége azzal a kéréssel fordul Mártély minden lakójához, egyesületéhez, szervezetéhez, hogy életükről, munkájukról, sikereikről történő híradással, esetleg fotókkal, beszámolókkal segítsék az új Kaláris színvonalának emelését. Több szem, többet lát alapon, sokkal eredményesebb és kiterjedtebb lehet községünkben a tájékoztatás így, mint ha csak néhány ember lohol a hírek után, vagy a sokszor ismeretlen időpontban és helyszínen megrendezett események nyomát bottal ütve a porban.

A lap **elérhetőségei** megtalálhatóak az impresszumban, az utolsó oldal, lap alján. Akár vonalas telefonon, mobilszámon, e-mail-ben, akár személyesen állunk az olvasók, hírközlők rendelkezésére és segítségére, a

már négy évvel ezelőtt kialakult jó kapcsolatokon felül is.

Továbbra is várjuk olvasóink leveleit, észrevételeit. Ígéretet teszünk, hogy utánajárunk felvetett gondjaiknak, problémáiknak, ha kell az illetékes szervezetnél, hivatalnál, és a lap hasábjain tájékoztatjuk önöket az eredményről.

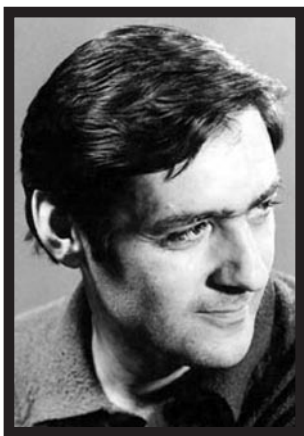
Nem újdonság, de szükségesnek érezzük hirdetési felület biztosítását helyi vállalkozásoknak, és minden mártélyi lakónak. Míg a magánszemélyek egyedi hirdetései ingyenesek, a vállalkozások, gazdálkodó szervezetek hirdetései térítés ellenében kerülnek be a lapba. Érdeklődni, hirdetéseket feladni a mellékelt elérhetőségeken lehet.

Van egy mondás: amiről nem tudunk, az nincs. Tudjunk hát egymás dolgairól. Örömeikről, sikereikről, eredményekről. Ezekre lehetünk büszkék. Ezek jelentenek szép pillanatok a mindennapok szürkeségében. De ha kell, a kudarcokról, sikertelenségekről, egyéni és közösségi megbántottságokról is adjunk hírt. És bagozzuk ki a szálakat, tegyük tisztába a dolgokat közösen, hogy ne a pletyka egyre dagadó és folyton növekvő rettenetű közszájon forgó álinformációi alapján kelljen véleményt alkotnunk, hanem hiteles és őszinte hangú tájékoztatásból. Ehhez kérjük mindenki segítségét.

Köszönettel: a Kaláris munkatársai

Emléktábla avatás Nagygyörgy Sándor emlékére

Nagygyörgy Sándorné dr. Ábrahám Mariann, a Mártélyi Képzőművész Táborok Baráti Köre, és Mártély község Önkormányzatának kezdeményezésére, emléktábla avatására került sor a Festők dombjánál 2010. augusztus 7-én este 7 órakor.

„Meg akarom ismerni a természet mindennapi titkait, megkeresni a vadon élő állatok életének évezredes rítusait. Mindehhez úgy közelíteni, hogy észrevétlen maradjak, hogy a természet szigorúan meghatározott rendjét jelenlétemmel lehetőleg ne bolygassam meg. Objektív és igaz képet szeretnék megörökíteni”

*Nagygyörgy Sándor
(Nyíregyháza, 1933. július 3. – Budapest 1993. szeptember 9.)*

Fotóművész, festőművész. Bár Nyíregyházán született, Vásárhelyen nőtt föl, ahol apja a tabáni városrész református lelkésze volt. Középközlába is ebben a városban járt, első természetélményei a Tiszához, a körtvélyesi, mártélyi, ártéri erdőkhöz fűződnek.

1947-ben szüleivel együtt kivándorolt Argentínába, de egy év után visszatelepettek. A Bethlen Gimnáziumban érettségizett 1951-ben. Két évig a szegedi pedagógiai főiskola földrajz-rajz szakán tanult, majd a Képzőművészeti Főiskola hallgatója lett. Itt Bernáth Aurél osztályában szerzett festőművész diplomát 1959-ben. 1976-ig szabadfoglalkozású, ezt követően mindvégig a Nimród vadászati magazin munkatársaként dolgozott. A 60-as évek közepén kezdett állatfotózással foglalkozni, úgy érezte, a természet teljes élményét nem tudja ecsettrel megörökíteni, a természettel együtt élő ember teljes valóságélményét, az egyszeri, pillanatnyi csodát csak a totóművészet, a látvány által szült teljes gondolatot hordozó „képmondat” képes visszaadni. Ártéri erdeit, csodálatos fáit, állatfotóit 1974-ben a Múcsarnokban mutatta be először. Ezt követően a nyolcvanas évek végéig Párizstól Új-Delhiig a világ tucatnyi nagyvárosában volt kiállítása. Fejlődésének nagy teret

adott a Vadászati Világkiállítás (1970-71), ahol első és második díjat nyert a nemzetközi fotókiállításon, albumokat illusztrált. Képeit körülbelül ettől az időtől közölték rendszeresen magyar, német és francia nyelvű lapok. A 70-es években három önálló kötetet illusztrált virágfotóival, művészeti naptárával is díjat nyert. A Fotóművészek Szövetségének 1970-től volt a tagja. 1978-79-ben a F fiatal Fotóművészek Stúdiójának művészeti vezetőjeként is tevékenykedett. 1981-ben a Nemzetközi Természetfotós Szövetség alelnökévé választották. A különböző pályadíjak, nívódíjak mellett több rangos kitüntetést kapott: 1979-ben Balázs Béla-

díjjal, Nimród-éremmel, 1989-ben az Érdemes Művész címmel ismerték el munkásságát. A Hubertus Kereszt arany fokozata és a Magyar Fotóriporterek Kamarája nagydíjának átadása már nem érhetette meg.

Ennyi a szükségűszavú, bárki által fellelhető életrajz. És mégis mennyi történet, öröm és küszködés van a sorok mögé rejtve. A vívódó tehetséges festő dilemmája a festészet és a fényképezés között. Hogy melyiket választja. Melyikkel tudja kiteljesíteni hitvallását. Nyugodtan mondható, a megfelelő utat választotta Nagygyörgy Sándor, amikor a természet és élőlényei között kereste témáit. Erről így vall:

„Mindig mélyen éreztem és átéltem azokat az eltipphetetlen kapcsolatot, melyek élőlény mivoltunkban a társadalmi meghatározottságok mögött összekötnek bennünket a természettel és a létezéssel. A fényképezőgépet a festészet mellett, mint a vizuális kifejezés egy másik eszközét kezdtem használni, mert rá kellett döbbenem arra, hogy az egyszeri természeti csodát az ecsettel nem tudom tetten érni. A természet turista fotómilliók fő témája. Ez egyszerű: adott és mozdulatlan. Majd hozzámagyarozunk. De hol marad az élmény számos összetevője – a Tér, amely körülölel, a Mozgás, az elemek, a fa, a felhő mozgása, a saját mozgás. Az Akusztika. Az illatok...? A vadfotózásban a természethez való közelítés önmagában is ellentmondásos. Bár kimeríthetetlen, egy-egy állat viselkedése szin-

te vég nélküli variációs lehetőséget kínál, a környezet, a saját nézőpont, a modellel való kapcsolatteremtés alig befolyásolható. Türelem! Mindig meglep, ha akár a természetfotózással, akár a képzőművészettel kapcsolatban felbukkan ez a szó. Nem értem, hogyan lehet türelemről beszélni egy Van Eyck képpel, vagy akár a természetfotózással kapcsolatban. A türelem soha nem tette volna képessé Eycket bámulatos képeinek megalkotására. A művességnek, a részletgazdagság egységének ilyen fokára a felfedezés, a megismerési vágy szenvedélyével lehet csak eljutni...”

Új emléktábla avatásra gyülekeztek a mártélyi töltés tövében található Festők Dombja tövében 2010. augusztus 7-én este 7 órakor Nagygyörgy Sándor tisztelői, egykori ismerősei, barátai. Ez az emléktábla, amely méltó emléket állít az egykori festőnek és fotós-nak, éppen a huszadik, mióta a kezdeményezés nyomán létrejött ez az egyedi emlékhely, tudtuk meg Tóth Mihály mártélyi kőfaragó mestertől, aki a kőtáblákat készíti. Elsőként Bányai Béla a mártélyi Festő Szabiskola jelenlegi vezetője beszélt a festészet és a fotográfia kapcsolatáról, majd Nagygyörgy Sándor özvegye dr. Ábrahám Mariann mesélt férje életéről, közös élményeiről. Lelkes István festőművész táblaavató beszédében felelevenítette közös ifjúságuk emlékeit, amikor együtt jártak a budapesti főiskolára. Kiemelte Nagygyörgy Sándor erős mártélyi kötődését. Mint mondta, volt egy időszak, amikor az emberek, akik a holtág, a Tisza partján töltötték idejüket, vagy épp munkájukat végezték, óhatatlanul belebotlottak a fotómasinát cipelő Nagygyörgy Sándorba, aki témát keresve barangolt, s végtelen türelemmel és művészi érzéssel, alázattal örökítette meg a körülötte élő, lélegző természet minden általa lencsevégre kapható rezdülését. A megemlékezés közben szép magyar népdalokban gyönyörködtek a megjelentek, majd Petőfi: „A Tiszánál” című költeményét hallhatták. A tiszteletteljes főhajtás gyertyagyújtással zárult.

Szaporodnak a táblák... Ez a tény szomorúsággal tölti el az embert. De talán vigasztaló lehet a tudat, hogy ezen egyedülálló hagyománnyal Mártély, és mindenki aki a szívében viseli ennek fontosságát, méltó emléket állít azoknak, akik műveikkel életükben is, haláluk után is örömet szereztek, maradandót, értékeset alkottak a környezetüknek, az országnak, s talán az egész világnak.

F. Cs. Z.

Glossza

Lőrinc a pocgém

Lőrincet Lőrinc napon találtam, azért ez lett a neve. Amúgy a gémekegy elég ritka, kistermetű változata, akire egy nagy üzletközpont bevásárló kocsitárolójában leltem, ahogy összeakadt lábakkal kapaszkodott a ridegen csillogó rácsos alkotmányok közé szorulva, teljesen kitikkadtan. Törpegémnek is hívják.

Megismerkedésünk egy pillanat műve volt. Én elsőre durva külsejű fadarabnak néztem, ő mozdulatlan üvegszemeivel végigmért, és az életére veszélyt jelentő élőlénynek tarthatott – talán ezért sem mozdult. Mikor felismertem hogy ő egy madár, azonnal rémület támadt bennem, mert úgy tűnt, már nem él. Pedig nagyon is élt, csak a túlélő mimikri miatt játszott a holtat. Éreztem, segítenem kell, még, ha ő ezt nem is akarja. Elkértem hát kivételesen velem lévő fiam kötött sapkáját, amit az ő köreiből valamiért és érthetetlenül 35 fokban is hordanak a BMX-esek, és óvatosan leborítottam vele Lőrincet. Kevés ellenállást fejtett ki, inkább a rácsos kocsikba görcsösen kapaszkodó karmos lábakkal akadt dolgom. Azután mentünk. Mentünk a dögmeleg autóig, azzal meg a rekkenő hőségben, sietősen, tökig lehúzott ablakokkal, rohanva – haza. Nagy vesszőkosárba tettem szalmára a hűvös kamrába, s ritka szövésű hálót borítottam rája. Nem akart szökni, szerintem nem is tudott volna. Keszeget olvastottam ki lóhalá-

lában a frigóból, meg csipetnyi darált húst, és csipeszszel tápláltam. Elfogadta, nyelte. Ettől függetlenül egyre gyengébb lett, mintha megadta volna magát a sorsának. Oldalára feküdt, nyakát összekunkorította, lábai újra görcsösen összekuszálódtak, mintha mindjárt vége volna. Akkor hívtam fel Somodi Pistát, aki ért ehhez, és elsírtam a bánatomat, meg hogy addig mit csináltam, mire azt mondta eddig jó, de folyadék is kell – istenem, ezt hogy felejthettem el – mert valószínűleg a kocsik akrobatikájában kiszáradt. Meg stresszel is. Injekciós fecskendőből víz a szinte erőszakkal szétnyitott hosszú csőr tövébe, s reggelre, mire jött a megmentő hogy elvigye a szegedi Vadasparkba érő kezekbe, egészen megerősödött. Öröm járta át a szívem. Mert hátha sikerült. Hátha rendbe hozzák és visszamehet kubikok, csatornák partjára halászni, vadászni, nesztelenül lépegetve a nádban, meg szeretni és szaporodni, egy rövid madár életet leélni.

Nem tudom, értesülök-e a sorsáról, de úgy érzem, pár nap múlva telefonálok. Hogy él-e a Lőrinc. Az a kis gém, akit örökbe fogadtam. Vagy, aki engem fogott meg örökre. Ami végül is mindegy. Mert embernek, madárnak egy a sorsa: él amíg tud, és meghal ha nincs aki gondozza.

F. Cs. Z.

BOROSTYÁN

Temetkezési Szolgálat

Temetkezési Szolgálat
és Virágüzlet**TEMETKEZÉS**

Mindszent, Csokonai u. 8.

Hódmezővásárhely, Dr. Imre J. u. 11

(Az Erzsébet Kórház bejáratával szemben)

Nyitva tartás:

H-P 7.30-16.00

Szo.: 9.00-12.00

Telefon: 62/238-866

Halotyszállítás helyben és vidéken. Temetések lebonyolítása, ravatalozás, sírásás, exhumálás.

Az anyakönyvezés, ügyintézés, árajánlat és tanácsadás ingyenes!

Szállítási ügyelet: 06-30/2-447-447

(0-24 óráig)

C.T.: Beder Ferenc

FONTANA Credit

TAKARÉKSZÖVETKEZET

Tisztelt Mártyéyi Lakosok!

A FONTANA Credit Takarékszövetkezet Mártyéyi Kirendeltsége továbbra is áll meglévő és leendő ügyfelei rendelkezésére ajánlataival:

Megtakarítások, kiemelt kamattal

Lakossági számlavezetés, minden korosztálynak, kedvező feltételekkel, NET-B@nk szolgáltatással

Vállalkozói számlavezetés

Lakossági és vállalkozói hitelek, Széchenyi Kártya

Hosszú távú megtakarítások, öngondoskodással

Bankautomata, éjjel-nappal

"Bizalom és Biztonság"

FONTANA Credit Takarékszövetkezet

6636 Mártyéy, Fő u. 64.

A magyar pénzügyintézet...

Önkormányzat

A Mártélyi Önkormányzat adó csoportjától a következő tájékoztatást kaptuk, amelyből 2006-tól 2010-ig a helyi adó rendeleteiről szóló kimutatást ismerhetik meg: Mártély Község Önkormányzatának a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. §-a a községi önkormányzat képviselőtestületének felhatalmazást biztosít, hogy az illetékességi területén helyi adókra vonatkozóan rendeletet alkothasson.

A törvény az alábbi **vagyon típusú adó bevezetését teszi lehetővé:**

- Építményadó – A Mártélyi Önkormányzatnál **nem kerültek bevezetésre.**
- Telekadó – A Mártélyi Önkormányzatnál **nem kerültek bevezetésre.**

Kommunális adó fajtái:

- Vállalkozók kommunális adója – A Mártélyi Önkormányzatnál **nem került bevezetésre.**

1. A magánszemélyek kommunális adója:

(A törvény szerinti maximális mérték 2010-ben: 16.550,6 Ft/adótárgy)

Mártély község közigazgatási területén az adó évi mértéke adótárgyanként, illetőleg lakásbérleti jogonként 7.000,-Ft.

Adókedvezmény illeti meg az adózókat **tanyaingatlan esetén 2.000,- Ft/év, míg zártkerti ingatlan esetén 1.000,- Ft/év mértékben.**

Mentes a magánszemélyek kommunális adójának megfizetése alól:

A 60 éven felüli egyedülálló, vagy házaspár lakástulajdonosok első ízben a korhatár betöltését követő évtől.

2. Idegenforgalmi adó:

- Vendégéjszakák után *(A törvény szerinti maximális mérték 2010-ben: 413,7 Ft/fő/éj)*

Az önkormányzat képviselőtestülete a vendégéjszakák igénybevételeire vonatkozóan alkotta meg rendeletét: **250,- Ft/fő/éjszaka.**

3. Helyi iparüzési adó

- Állandó jelleggel végzett tevékenység után
- Ideiglenes jelleggel végzett tevékenységek után *(A törvény szerinti maximális mérték 2010-ben: 2%)*

A Mártélyi Önkormányzat képviselőtestülete szintén megalkotta erre az adónemre a rendeletét: Településünkön 2009.01.01. napjától az adóalap **1,7 %-a az iparüzési adó.**

Súlyadó

A gépjárművek után fizetendő súlyadót a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény szabályozza. Erre vonatkozóan **az önkormányzat képviselőtestülete külön rendeletet nem alkothat**, minden egyes önkormányzat egységesen a törvényt alkalmazza. A súlyadó teljes összege 2003. 01. 01. napjától a helyi önkormányzatoknál marad, ezt megelőzően csak a szedett súlyadó 50 %-a maradhatott az önkormányzatoknál. Az összegét a gépjármű önsúlya után kell megfizetni. Minden megkezdett 100 kg után 1.200,- Ft. Menetességet a magánszemélyek esetében a mozgáskorlátozott személy szállítására használt gépjárműre lehet adni, illetve a lassú járművek és azok pótkocsija után nem kell súlyadót fizetni. Kedvezmények a súlyadóra a törvényben meghatározottak alapján lehetségesek, melyeket a környezetvédelmi osztály alapján lehet adni, összege az osztályba sorolás számától függően 20 vagy 30 %, az éves súlyadó összegéből. Sajnálatos, hogy 2007. 01. 01. napjától a hatályos gépjárműadó-törvény módosításra került, mely magasabb összeget fog meghatározni az egyes gépjárművek után fizetendő súlyadó összegére vonatkozóan. Az adó alapja a gépjárművek teljesítménye kilowattban kifejezve és az életkoruk alapján kerül meghatározásra, de lesz olyan, mint a tehergépjárművek pótkocsija, egyéb pótkocsik esetében továbbra is az önsúly és a raksúly összege alapján kerül meghatározásra az adó összege. Az önkormányzathoz a **termőföld bérbeadásából származó adó nem folyik be**, mivel az SZJA alapján, amennyiben a földbérbeadás több mint 5 évre szól, 20 % SZJA adót nem kell belőle levonni és befizetni. Magánszemélyek általában 10 évre adják bérbe földingatlanukat, ezzel is csökkent az önkormányzat adóbevételei lehetősége.

*Bujdosó Tiborné
adó ügyi előadó*

Hogy áll a vagyoni helyzetünk?

Mártély község Önkormányzati vagyona és pénzügyi helyzete 2007 és 2010. június 30. között a következőképpen alakult:

Mártély Község Önkormányzata vagyonmérlegében 2007. és 2010. június 30-a között 411.569 E/Ft vagyonnövekedést mutatott ki.

Befektetett eszközök növekedése 390.818 E/Ft, mely-

ből 308.264 E/Ft a csatornahálózat kiépítéséhez kapcsolódik. A fennmaradó rész a terepülés rendezési tervének módosítása, gépek, eszközök beszerzése az intézmények működésének biztosításához valamint 2008-ban önkormányzati társulásba bevont addig önállóan működő és gazdálkodó ÁMK vagyonának át-

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

vétele. 2008-ban 3.000 E/Ft-ot költöttünk az orvosi rendelő felújítására, valamint 2.302 E/Ft-ot a Tiszai utcai buszforduló helyreállítására.

Követeléseink, kintlévőségeink növekedése 18.035 E/Ft. Ebből a Kommunális Közmű Beruházó és Üzemeltető Intézmény által víz- és szennyvízszolgáltatás során kiszámlázott díjakból be nem folyt összeg 3.787 E/Ft, mely a 2007 évhez viszonyítva 866 E/Ft-tal több. Helyi adó kivetésből (iparüzési adó, kommunális adó, gépjárműadó) valamint ezekhez kapcsolódó késedelmi kamat és bíráságból származó követelésünk 2010.06.30-án 28.616 E/Ft, mely 14.600 E/Ft növekedést mutat 2007-hez képest. Rövid lejáratú kölcsönt folyósításából származó követelésünk 2.670 E/Ft. Ebből a Mártély Szolgáltató Kft részére 2.540 E/Ft hitelt folyósítottunk, szociális alapon az arra rászorulóknak részére megítélt kölcsönökből 2010. június 30-ig 130 E/Ft nem került visszafizetésre.

Pénzeszközeink 1.680 E/Ft-tal nőtt 2007-hez viszonyítva. 2010. június 30-án pénztárunkban 125 E/Ft készpénz volt. Bankszámláinkon elhelyezett pénzesz-szeg 11.532 E/Ft volt. 923 E/Ft idegen pénzeszközt tartottunk nyilván (letéti számlán, idegen bevételek, illetékbeszedési számlán).

Egyéb aktív pénzügyi elszámolásunk egyenlege 2.500 E/Ft, 1.036 E/Ft növekedés 2007-hez képest.

Saját tőke változása 424.094 E/Ft-tal nőtt a vizsgálat időszakban. Ez a változás elsősorban a befektetett eszközök, követelések, kötelezettségek és pénzügyi műveleteink alakulását mutatja.

Tartalék, szabad pénzeszköz 2010. június 30-án 6.728 E/Ft volt.

Jelenleg az önkormányzatnak nincs hosszú lejáratú kötelezettsége.

Rövid lejáratú kötelezettségeink 7.803 E/Ft-tal csökkent 2007 év végéhez képest. Ez év június 30-án 13.905 E/Ft folyószámlahitel és 4.050 E/Ft egyéb rövid lejáratú hitel állományunk volt. Szállítók felé 5.038 E/Ft tartozást mutattunk ki. Helyi adók túlfizetéséből 3.442 E/Ft visszafizetési kötelezettségünk keletkezett. Passzív pénzügyi elszámolásunk egyenlege június 30-i záráskor 1.602 E/Ft.

Mártély Község Önkormányzatának a képviselő-testület megalakulását követően keletkezett, a későbbi éveket terhelő pénzügyi kötelezettségeiről:

- 1., **82/2010.(V.12.) Kt. határozat:** Nagy István könyvvizsgáló megbízása Mártély Község Önkormányzatának képviselőtestületére az UniCredit Bank és a Víziközmű Társulat által 2005-ben kötött hitelszerződés eredeti feltételeinek érvényesítése során amennyiben az 2011-re áthúzódik.
- 2.,/ **187/2009.(XI.23.) Kt. határozat:** Európai Unió IPA- határon átnyúló együttműködési program keretében „Erőszak ellenes és bűnmegelőző központ civil hálózat létrehozása” pályázatban vállalt bruttó 1.250 euró önrész biztosítása
- 3.,/ **185/2009.(IX.23.) Kt. határozat:** 50/2009.(IV.28.) Kt. határozat módosítása. A beruházási kivitelezése átnyúlik 2011-re az átnyúló beruházás önrészének biztosítás maximum 8.436 E/Ft
- 4.,/ **132/2009.(IX.21.) Kt. határozat:** „Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér” kialakítására benyújtott (IKSZT) pályázatban vállalt 12.500 E/Ft önrész amennyiben a pályázat elbírálása, kivitelezés áthúzódik 2011-re.
- 5.,/ **LEADER:** Falumegújítás pályázatban foglaltak önrészének biztosítása 9.500 E/Ft.

Mi újság, az ÁMK háza táján? – rövid beszélgetés Giliczéné Molnár Irénnel

Már-már készültem az ilyenkor elkerülhetetlen és szokásos újságírói kérdésekkel, a kérdezz-felelek riport lebonyolításának nem túl lélekiemelő egyhangúságára, mikor váratlan és kellemes meglepetést szerzett beszélgetőtársam. Magától kezdte el sorolni az ÁMK elmúlt éveinek történéseit. Így azután nem maradt más dolgom, mint figyelmesen jegyzetelni, s most leírni önöknek az elhangzottakat.

M.I.: - Igazság szerint, én, bár „hivatalból” ismernem kell az előzményeket is, jobbra csak 2008-tól tudom végigkövetni az eseményeket, akkor kerültem az intézmények élére. Talán mindenki emlékszik rá, hogy abban az időben nagy dilemma előtt álltunk, mivel a központi irányelvek és szabályozások miatt előírt minimá-

lis gyermeklétszám nem volt meg, így kétségessé vált a 7. - 8. osztályok fennmaradása. Ennek elkerülésére jött létre a Szegvár - Mártély Közoktatási Intézmény-fenntartó Társulás, amely azután átvette a fenntartói felügyeletet a közoktatási intézmények tekintetében, és létrehozta a Szegvár - Mártély Általános Művelődési Központot, vagy, ahogy mindenki ismeri: ÁMK-t. Ennek másik nagy eredménye, hogy a közös közoktatási feladatok miatt járó normatívák többletforrást biztosítanak mindkét önkormányzatnak, s ez által az intézményeknek is. Ez, hogy a számokat is nézzük, 2009-ben már 10 millió forintot, 2010-ben pedig, a normatíva „lefelezése” ellenére is mintegy 5 milliót jelent! Ezen belül 4 feladat ellátási hely került a társulás Mártély központú irányítása alá. A Forray Máté Általános Iskola, és a Kurca - parti óvoda Szegváron, valamint itt

nálunk az Általános Iskola és Óvoda.

Mivel a mártélyi iskola nem csak közoktatási, de közművelődési feladatok ellátását is végzi, hozzájön ezekhez még a Könyvtár és a Faluház is, nemkülönben az Erdei Iskola. Ezekon kívül három telephelyen működik főzőkonyha. A miénk, Mártélyon kiveszi a részét a közösségi feladatokból azáltal, hogy a szociális rászorultaknak, időseknek és az iskola tanulóinak ellátásáról is gondoskodik.

A normatívák eltörlésének másik negatív következménye volt, hogy kényszerűségből megszűnt nálunk a művészeti iskolai oktatás. Erre született megoldás az, hogy egy szentesi székhelyű „Silver” elnevezésű Művészeti Iskola segítségével táncoktatásra kerül sor minden osztályban.

Nagy sajnálatunkra a hódmezővásárhelyi Önkormányzat megszüntette 2008-ban a mártélyi iskolások ingyenes uszodahasználati jogát, amely valóban nagy segítség volt a megfelelő szintű úszásoktatáshoz. 2009-től az iskolai alapítvány támogatásával valósul ez meg minden osztályban. Társul ehhez még egy örömteli esemény is, hiszen sikeresen pályáztunk egy szállító kisbuszra, amely a gyerekeket hozza-viszi, nem csak az uszodába, de a vásárhelyieket iskolába is. A község civil szervezeti előzetes egyeztetés után szintén ingyenesen vehetik igénybe.

2009-ben 5 gyermek volt részese az „Útravaló” ösztöndíj programnak, amelyben tanári mentorálás (2 fő pártfogó, tanácsadó) mellett, mintegy 10 hónapig kaptak havi tanulmányi ösztöndíjat. 2010-ben ez a program 3 tanár segítségével folytatódik.

Újszerű pedagógiai módszerek bevezetésére kiírt pályázatokon az iskola 14 millió forintot, míg az óvoda 8 millió forintot nyert el. A 2009 - 2010-es tanévben már nem csak a szokásos tananyag átadására kell törekednünk, hanem az újszerű követelményeknek megfelelően az életben használható gyakorlatias ismeretek átadásával is segítenünk kell a tovább tanuló, pályakezdő fiatalokat.

Nagy öröm, hogy az Erdei Iskola átalakítására, felújítására is született sikeres pályázat, amely 80 millió forint felhasználását teszi lehetővé számunkra. Fontos része ennek az épület energetikai, fűtési rendszerének átalakítása, amely a további tervek szerint önfenntartóvá tehető. A fűtés például a mai legmodernebb technológiának számító föld hő kinyerésével, hőszivattyú és hőcserélő segítségével kivitelezhető.

Mintegy 15 fő program-megvalósító szakember képzése folyik, akik folyamatosan részt vesznek majd a rendezvények előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában.

Hasonlóan nagy „falat”, az az IKSZT pályázaton megnyert 50 millió forintos pályázati támogatás, aminek segítségével megújul, átalakul, s néhány fontos programnak helyet adó közösségi térré alakul a Faluház. A „Biztos kezdet” program keretén belül, 0-3 éves korú

gyermek és szülei bevonásával közös szocializációs foglalkozások indulnak. Ezt tekinthetjük óvodai előkészítőnek is, hiszen sajnos Mártélyon egyelőre nincs mód bölcsődei ellátásra. Indul egy tanoda is, főként 6 - 12 éves korú, tanulási nehézségekkel küzdő diákoknak. Ez egy erőteljes felzárkóztatási program. És a tervek szerint lesz iskolára való felkészítés is óvodásoknak.

Nagyon fontos itt egy kifejezetten ifjúsági tér kialakítása, ahol a fiatalok helyet, valódi nekik való helyet kaphatnak, s kötetlen együttlét mellett, célirányos segítséget is kapnak továbbtanulással, pályaválasztással, munkavállalással, elhelyezkedéssel kapcsolatban. Községi programok lebonyolítása mellett itt a mártélyiak egy széleskörűen kialakított lakossági információs pontot is találhatnak, ahol rendszeresen segítségükre lesznek arra hívatott szakemberek, fogadóórakon, tanácsadással.

És még van valami fontos, ami így hirtelen ide kívánkozik: Nyárádremete községgel mostanában indul, s fog reményeink szerint kiteljesedni az iskola részéről is az a mély testvér települési kapcsolat, amelybe ugyanúgy be kívánjuk vonni a mártélyi iskolásokat és családjaikat, mint a németországiba.

Az ÁMK tehát él és működik. Az irányításom előtti időszakban is jó szakmai munka folyt, abból az időből sem kell semmit szégyellni, vagy indok nélkül kritizálni. Vannak maradandó eredmények és érdemek, amik onnan jönnek. Mi a kollégáimmal megpróbálunk egy a mai kor követelményeinek megfelelő, lehetőleg ötlet dús, a pályázati lehetőségeket maximálisan kiaknázó friss munkamódszerrel azon munkálkodni, hogy Mártély közoktatási és közművelődési intézményei és az itt folyó munka eredményeként egyre magasabb szintű, városi kínálatot teremtsünk mind az oktatás, mind a kultúra területén.

„Mártélyi Forgotag” Programja: szeptember 18-19.

Szept. 18 szombat:

Helyi termékek kirakodóvására
Helyi alkotók kiállítása
Röplabda bajnokság
Néptánc felvonulás
4 For Dance előadás

Szept. 19 vasárnap:

Kiállítás a Faluházban
„Halat-vadat, s mi jó falat” főzőverseny
Amatőr művészek bemutatója
Lovas fesztivál
Játszóház
Néptánc bemutató
Tánc ház, tábortűz

BESZÁMOLÓ AZ ÖNKORMÁNYZAT SZOCIÁLIS TEVÉKENYSÉGÉRŐL 2006-2010.

Mártély község önkormányzata, ill. képviselő-testülete szociális tevékenységét a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. évi törvény, valamint az önkormányzat szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló helyi rendeletében foglaltak határozzák meg.

Az önkormányzat és a képviselő-testület – a törvényi előírásokat és helyi lehetőségeket figyelembe véve – az elmúlt években, és a jövőben is segítséget kíván nyújtani a szociálisan rászoruló községi lakosoknak. Azonban megfigyelhető, a kormányzat évről-évre csökkenteni az állam szociális kiadásait, szigorítja a szociális juttatások igénybevételének feltételeit.

Mártély Község Önkormányzatánál – a törvényi feltételek fennállása esetén – ugyan azok a szociális segélyezési formák igényelhetők, amelyek a többi önkormányzatnál, így:

- aktív korúak ellátása
- lakásfenntartási támogatás
- adósságkezelési támogatás
- ápolási díj
- átmeneti segély
- temetési segély
- közgyógyellátási igazolvány
- súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatása,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A szociális juttatások részletezése – a teljesség igénye nélkül:

2009. évtől indult az „Út a munkához program”, melynek keretében a munkanélküli ellátásból kikerülő személyek – egyéb törvényi feltételek fennállása esetén – aktív korúak ellátását kérelmezhetik.

Az aktív korúak ellátására jogosult személy nem segélyben, hanem rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesül. Új elem, az önkormányzat munkát ajánlhat fel a RÁT-ban részesülőknél. Amennyiben a RÁT-ban részesülő személy nem fogadja el a részére felajánlott munkát – abban az esetben lemond a segély összegéről. Ezzel az intézkedéssel a kormány a fekete-munkát kívánja visszaszorítani.

Önkormányzatunk – az intézmények igényeit és a RÁT-ban részesülő iskolai végzettségét figyelembe véve – igyekszik munkát felajánlani a rendelkezésre állási támogatásban részesülőknél. E program keretében átlagosan 10-15 fő, foglalkoztatására nyílik lehetőség, jellemzően kommunális feladatok ellátására. Ennek köszönhetően a községi zöldterületek karbantartása fo-

lyamatos.

Az önbecsülés szempontjából is fontos, hogy az emberek mindennapjaikat ne a munka világából kirekesztve, céltalanul, a segélyre várva töltsék, hanem a mindennapjaikat keretbe foglaló, értelmes munkával, munkatársak között. Azon személyeknek, akik nem jogosultak a RÁT-ra, a kistérségi pályázatoknak köszönhetően közmunkát tud önkormányzatunk felajánlani. Így pld. 2009/2010. téli-tavaszi közmunka program, ill. parlagfű mentesítési program. Ennek keretében 6-8 fő foglalkoztatására nyílik lehetőség.

A 2008 szeptembere óta kialakult gazdasági válsággal összefüggésben kormányrendelet született a krízishelyzetbe került személyek támogatására.

A program időtartama alatt – 2009. augusztus 01-től 2010. április 30-ig terjedő időszakban – 26 család kért önkormányzatunktól segítséget. Önkormányzatunknak a jogosultságot kellett igazolnia, a segély összegéről a Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság döntött.

Szintén 2009. évben indult segélyezési forma az adósságkezelési támogatás. E támogatási formát abban az esetben lehet igényelni, amennyiben a család közüzemi tartozási eléri az 50.000,- Ft-ot és a közüzemi adósságok valamelyikénél fennálló tartozása legalább 6 havi, továbbá a háztartásban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori nyugdíjminimum 150 %-át (42.750,- Ft).

2009-2010. évben összesen 36 család részesült adósságkezelési támogatásban.

Temetési segély a helyi rendelet alapján annak a mártélyi eltemettetőnek adható, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát (jelenleg 85.500,- Ft).

2009. évben 10 fő, 2010-ben 12 fő részesült 28.500,- Ft összegű temetési segélyben.

Közgyógyellátás

Az I-II. csoportú rokkantak, a rendszeres szociális segélyben részesülők, állami nevelt kiskorúak, magasabb összegű családi pótlékban részesülők, alanyi jogon jogosultak közgyógyellátásra.

Normatív közgyógyellátásra jogosult az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az egészségbiztosítási szerv által elismert térítési díja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 10 %-át (jelenleg 2.850,- Ft) meghaladja, illetve családjában az egy főre jutó jövedelem nem éri el az öregségi

nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (jelenleg 28.500,- Ft), egyedül élő esetén 150 %-át (42.750,- Ft-ot).

Méltányossági közgyógyellátásra jogosultak, ha a kérelmező családjában az egy főre számított havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át (jelenleg 57.000,- Ft) egyedül élő esetén 250 %-át nem haladja meg és a havi rendszeres gyógyító ellátás költsége az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25 %-át (7.125,- Ft) eléri vagy meghaladja.

2009. évben 20 fő,
2010. évben 27 fő szerzett jogosultságot közgyógyellátásra.

Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó személy részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Jelenleg 7 fő részesül ápolási díjban.

Átmeneti segélyre jogosult – az önkormányzat rendelete alapján – a létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (28.500,- Ft), egyedül élő személy esetén 150 %-át (42.750,- Ft).

Az átmeneti segély kérelmekről – az Ifjúsági és Népjóléti Bizottság javaslata alapján – a képviselő-testület dönt. A segély lehet pénzbeli, ill. természetbeni (jellemzően: tűzifa).

A testület 2009. évben 16 esetben állapított meg pénzbeli átmeneti segélyt, összesen 55.000,- Ft összegben. 6 esetben döntött természetbeni támogatásról (összesen 16,5 q fa).

Lakásfenntartási támogatásként 4 család kapott tűzifát, összesen 17,5 q.

Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj pályázat

A szociálisan rászoruló felsőoktatásban résztvevő hallgatók támogatásáról szóló 14/2009. (IX. 9.) Ök. rendelet 2. § /1/ bekezdése alapján a képviselő-testület e feladatából eredő hatáskörét a polgármesterre ruházza át.

„A” típusú (felsőoktatásban résztvevő hallgató) pályázati támogatásban részesül 9 fő.

Támogatás mértéke: 10 hónap (2 egymás követő tanulmányi félév)

„B” típusú (felsőoktatási tanulmányokat kezdő hallgató) támogatásban részesül 1 fő.

Támogatás mértéke: 3 x 10 hónap (6 egymás követő tanulmányi félév)

A támogatás (ösztöndíj) összege mindkét típusnál 2.500,- Ft/hó.

Súlyos mozgáskorlátozottak támogatása

2010. évben 12 fő részesült 7.000,- Ft támogatásban.

Rendszeres Gyermekvédelmi Kedvezmény

2010-ben 83 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

Anyakönyvi hírek

Házasságot kötött:

Kormányos Béla Csaba és Bárdi Annamária
Mártély, Tanya 328.

Mártélyi Keszegölő 2010. szeptember 18.

Helyszín a mártélyi Tiszapart Camping

Program:

- 8.00 órától mártélyi pálinka, és sült hal kóstoló különféle apró finomságok.
- 9.00-10.00 Halfőző csapatok nevezése a juráknál.
- 9.00-18.00 Kézműves sátrak:
Hagyományos halászati eszközök szabadtéri kiállítása és bemutatója. hálókötés, evezőfaragás. Bemutatók: Kosárfonás, fafaragás, agyagozás, virágtűzés, csuhébáb készítés, gyöngyfűzés.
- 10.00-tól Főzőhelyek elfoglalása, főzés és kóstolás.
- 12.00 - Zsűrizés, majd a remekművek elfogyasztása.
- 12.30-14.00 Ebédszünet
- 14.00-15.00 Halászati, íjász néptánc bemutató.
- 15.00-17.00 Mártélyi Hétpőba népi játékok vetélkedője, ügyességi ladikverseny a holt Tiszán. Nevezés 14.30-tól.
- 18.00- órától „Halratopogó” Bál.

Választási tudnivalók

Tisztelt Választópolgárok!

A polgármester és a települési képviselők választására 2010. október 3-án fog sor kerülni.

Engedjék meg, hogy a közelgő határidőkre tekintettel, az általam fontosnak ítélt tudnivalókról az alábbiakban tájékoztassam Önöket!

Augusztus 16-19. között kerül sor az értesítők és ajánlószelvények kézbesítésére postai úton. Felhívom a figyelmüket, hogy amennyiben ezen időpontban nem kapnak értesítést, illetve ajánlószelvényt, kérem ezt a tényt a Polgármesteri Hivatalban a jegyzőnek jelezni szíveskedjenek.

Az **értesítő** a választópolgár személyes adatain túl tartalmazza annak a szavazóköri a megnevezését és helyét, ahol élhet szavazati jogával. Településünkön a megszokott 2 szavazókör elhelyezése nem változott. Azon választópolgárok részére, akiknek lakcíme a lakcímbeljelölésre vonatkozó jogszabály értelmében csak az adott település megnevezését tartalmazza, illetőleg akik igazolással rendelkeznek az 1. számú szavazókört jelöltem ki a szavazás helyéül. (A szavazókör címe: 6636 Mártély, Rákóczi tér 1. Községháza)

Az **ajánlószelvények** választástípusonként különböző színnel lesznek megjelölve. Rendkívül fontos, hogy az ajánlószelvények érvényességének és hitelességének elengedhetetlen feltétele a saját kezű aláírás. Természetesen szükséges az is, hogy az ajánlószelvényeken a választópolgár adatai helyesen szerepeljenek, és teljes körűen ki legyen töltve.

Az ajánlószelvényeket - az állampolgárok zaklatása nélkül- bárhol lehet gyűjteni, de természetesen itt is vannak kivételek: nem gyűjthető ajánlószelvény:

- munkahelyen munkaidőben és munkavégzési kötelezettség teljesítése közben,
- tömegközlekedési eszközön,
- állami és helyi önkormányzati szervek hivatali helyiségiben,
- rendvédelmi szerveknél szolgálati viszonyban lévő személyektől a szolgálati helyen, vagy a szolgálati feladat teljesítése közben.

Az ajánlásért az ajánlónak vagy rá tekintettel másnak előnyt adni vagy ígérni, valamint az ajánlásért előnyt kérni, illetőleg előnyt vagy annak ígéretét elfogadni tilos!

Az ajánlószelvényekről másolatot készíteni - még kitöltésüket megelőzően is - tilos!

Az érdeklődők részéről naponta elhangzik az a kérdés: **Hány darab ajánlószelvény szükséges a jelöltté nyilvánításhoz?**

Polgármester-jelölt az lesz, akit a település választópolgárainak legalább **3 %-a** ajánlott.

Képviselő-jelölt az lesz, akit a település választópolgárainak legalább **1 %-a** ajánlott.

Mártély községben a névjegyzék elkészülése után vált ismertté a **választópolgárok száma: 1063 fő.**

Így polgármester-jelölt az lesz, akit legalább 32 választópolgár ajánlott.

Képviselő-jelölt az lesz, akit legalább 11 választópolgár ajánlott.

Mártély község lakossága 2010. január 1. napján 1295 fő, így a településen az önkormányzati választásokon megszerezhető képviselői mandátumok száma 6 (hat).

A jelöltek bejelentése és nyilvántartásba vétele a szükséges számú ajánlószelvények és az E jelű formanyomtatvány átadásával történhet **2010. szeptember 3. 16.00 óráig** (Polgármesteri Hivatal jegyzői irodájában).

Az ajánlószelvények ellenőrzését a HVB végzi és a bejelentést követő 2 napon belül határozattal dönt a jelölt nyilvántartásba vételéről. E határozatot az érintetten kívül megtekinthetik a honlapunkon, illetve a Hivatal hirdetőtábláján is.

Az önkormányzati képviselők választása Mártély településen

Mártély település egésze alkot egy választókerületet. A helyi önkormányzati képviselőket a település választópolgárai ún. kis listán választják meg: a szavazólapon az összes jelölt neve ábécé sorrendben szerepel, és a választópolgár legfeljebb annyi jelöltre szavazhat, amennyi a településen megválasztható képviselők száma (a szavazat akkor is érvényes, ha a választópolgár a lehetségesnél kevesebb jelöltre szavaz!). A megválasztható képviselők számát a szavazólapon feltüntetik.

Megválasztott képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a legtöbb szavazatot kapták. Nem lehet képviselő az a jelölt, aki nem kapott szavazatot. Ha a mandátumkiosztás során szavazategyenlőség miatt nem osztható ki az összes mandátum, a jelöltek mandátumhoz jutását sorsolás dönti el. Ha kevesebb képviselőt választanak, mint a megválasztható képviselők száma, a be nem töltött helyekre időközi választást kell kitűzni.

Nem lehet megtartani a választást, ha kevesebb jelölt indult, mint a megválasztható képviselők száma. Ebben az esetben is időközi választásra kerül sor, melyet 4 hónapon belül meg kell tartani. A jelöltek hiányában elmaradt választás esetén a képviselőtestület megbízatása meghosszabbodik az időközi választás napjáig.

Ha a kislistás választáson induló jelöltet ugyanazon a településen polgármesternek választják, a kislistáról törölni kell, és helyébe a következő legtöbb szavazatot kapott jelölt lép.

A polgármester és a főpolgármester választása

A polgármester-választáson a település egésze alkot egy választókerületet.

A polgármestert többségi módszerrel választják, azaz az lesz a település polgármestere, aki a legtöbb szavazatot kapta. Szavazategyenlőség esetén a választás eredménytelen, és időközi választást kell tartani. Nem lehet megtartani a választást, ha nincs jelölt, és ebben az esetben szintén időközi választásra kerül sor, melynek megtörténteig és az új polgármester megválasztásáig a régi polgármester marad hivatalban. A választópolgár egy polgármester-jelöltre szavazhat.

A megyei közgyűlés tagjainak választása

A megyei közgyűlés választása két választókerületben történik. Az egyik választókerületbe a megye 10 000 vagy annál kevesebb, a másikba a 10 000-nél több lakosú települései (a megyei jogú városok kivételével) tartoznak. A megyei listán megszerezhető mandátumok számát a megye lakosságszámától függően, mindkét választókerület vonatkozásában a törvény állapítja meg. A választópolgár egy listára adhatja le szavazatát.

A mandátumkiosztást a két választókerületben egymástól függetlenül kell elvégezni.

Nem vehet részt a mandátumkiosztásban az a lista, amely nem érte el a választókerületben leadott összes érvényes szavazat több mint 4%-át. A mandátumkiosztás szintén a módosított Saint-Laguë módszerrel történik. A jelöltek a bejelentés sorrendjében kapnak mandátumot.

A névjegyzéket augusztus 18-22. között közszemlére kell tenni, amelyről külön közleményt adok ki.

A lakóhelytől távol történő szavazás lehetősége szűkebb a helyhatósági választásokon, mint az országgyűlési képviselő választáson volt. **Igazolást** az a választópolgár kérhet, aki 2010. június 16-ig állandó lakcíme mellett tartózkodási helyet is létesített és október 3-án ott kíván szavazni.

Az **igazolás** kérésének 3 módja lehetséges:

- 1./ személyesen **október 1-jén 16.00 óráig** a Polgármesteri Hivatalban,
- 2./ meghatalmazott útján **október 1-jén 16.00 óráig** a Polgármesteri Hivatalban,
- 3./ postai úton ajánlott levélben, úgy, hogy az legkésőbb szeptember 28-án a Hivatalhoz megérkezzen.

A jelöltek, illetve azok, akik igazolást szeretnének igényelni, letölthetik az ehhez szükséges nyomtatványokat a www.martely.hu honlapról, vagy a www.valasztas.hu oldalról, vagy igényelhetik a polgármesteri hivatalban a jegyzőtől.

Igazolás faxon vagy e-mailben nem kérhető!

A törvény rendelkezései szerint a **választási kampány** fogalmába tartozik a választási program ismertetése, jelölt, lista, jelölő szervezet népszerűsítése, választási gyűlés szervezése, plakát elhelyezése, önkéntesek igénybevétele.

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

A választási kampány 2010. október 3-án 0.00 óráig tart. A szavazás napján 0.00 órától 19.00 óráig választási kampányt folytatni tilos (**kampánycsend**).

A **választási gyűléseket** nem kell bejelenteni a rendőrségnek, de a rend fenntartásáról a szervezőknek gondoskodniuk kell. Az, hogy a választási gyűléseket nem szükséges bejelenteni a rendőrségnek, nem jelenti, hogy a szervezőnek más engedélyeket ne kellene beszerezniük: a közterület-foglalást az önkormányzattal kell egyeztetni, a közutakat érintő rendezvény megtartásához pedig a közút kezelőjének hozzájárulására van szükség.

A rendezvény addig minősül választási gyűlésnek, amíg azt a szervező befejezetten nem nyilvánítja. Amennyiben a szervező a gyűlést lezárja, de a résztvevők továbbra is a helyszínen maradnak, az már a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó rendezvénynek számít.

Tilos választási kampányt folytatni, választási gyűlést tartani állami és önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületben, kivéve az ötszáznál kevesebb lélekszámú településen, ha nem áll rendelkezésre más közösségi célú épület. Tilos kampányolni állami és önkormányzati fenntartású oktatási, egészségügyi és szociális intézményekben is.

A kampány céljára az állami, önkormányzati szervek a jelöltek, jelölő szervezetek számára azonos feltételekkel bocsáthatják rendelkezésre a helyiségeket.

A választási plakát

A választási kampány fontos eszköze a plakát. A jelöltek és a jelölő szervezetek a választási kampány végéig engedély és bejelentés nélkül készíthetnek plakátot.

Plakát elhelyezésére a következő korlátozásokkal van lehetőség:

- épület falára, kerítésre a tulajdonos, a bérlő hozzájárulásával,
  - állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan esetén a vagyonkezelői jog gyakorlójának hozzájárulásával,
  - egyes középületeken, a közterület meghatározott részén a helyi önkormányzat (fővárosban a fővárosi önkormányzat) műemlékvédelmi, környezetvédelmi okból rendeletben megtilthatja plakát elhelyezését
  - állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.
- Plakát elhelyezésekor figyelemmel kell lenni arra, hogy az ne fedje más jelölt, jelölő szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen.

A plakátot a szavazást követő 30 napon belül köteles eltávolítani az, aki elhelyezte, vagy akinek érdekében elhelyezték.

A választási kampányt szolgáló önálló hirdető-berendezés elhelyezésére a közterület-használatáról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

A törvény szerint plakátnak minősül a választási falragasz, hirdetés, felirat, vetített kép, zászló, embléma mellett szórólap is. Ebből kifolyólag a választási kampány végéig a jelölő szervezetek és jelöltek engedély és bejelentés nélkül készíthetnek szórólapot.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény szerint a plakát olyan sajtótermék, amelyen fel kell tüntetni a szerkesztésre és kiadásra vonatkozó legfontosabb adatokat (impresszum). Figyelem!

A szórólap ugyan engedély és bejelentés nélkül előállítható, ezzel együtt azonban az impresszumot fel kell tüntetni.

Az impresszumban meg kell jelölni:

- a kiadó és a kiadásért felelős személy nevét,
- a sokszorosító szerv megnevezését, a sokszorosításért felelős személy nevét
- a sokszorosítás helyét, idejét és a megrendelés sorszámát
- a szerkesztésért felelős személy nevét.

A sajtótörvényben foglaltak megtartásáért, így az impresszum feltüntetéséért is felelősséggel az alábbiak tartoznak:

- a sokszorosító,
- a kiadó,
- a nyilvános közlést végző, illetőleg az ilyen szerv vezetője,
- a szerkesztő.

Mozgásában akadályozott választópolgár a szavazást megelőzően a Választási irodánál, a szavazás napján a Szavazókörben kérheti írásban, mozgóurna kiszállítását.

A Szavazatszámlláló Bizottságokba a jelölő szervezetek vagy jelöltek által delegáltak bejelentése 2010. szeptember 17-én 16 óráig történhet.

Tisztelt Választópolgárok!

Részletes tájékoztatásért a Polgármesteri Hivatalban a Választási Irodához lehet fordulni az alábbi telefonszámokon: 62-es körzet: 528-062. Fax: 62-es körzet: 528-063

A Választási Iroda vezetője: dr. Tarics Csilla

A Választási Iroda címe: 6636 Mártély, Rákóczi tér 1.

Az önkormányzati választásokon településünkön helyi választási bizottság működik. Címe: 6636 Mártély, Rákóczi tér 1.

Választott tagjai: Apró Lajosné; Sirokmán Ferenc; Nagy Andrásné;

Választott póttagjai: Kun Károlyné; Vida Józsefné.

Az önkormányzati választásokon településünkön a 001. számú és a 002. számú Szavazatszámlláló Bizottság működik.

Választott tagok 001. SZSZB.: Arnóczky Györgyné Elnök; Csatlós Pálné Elnökhelyettes; Farkasné Szilárd Ágnes tag; Gáborné Arany Rózsa póttag; Radics Józsefné póttag; Szurominé Lantos Alexandra póttag; Tóth Ernő Ferencné póttag.

Választott tagok 002. SZSZB.: Szkurák Lászlóné Elnök; Lantos Sándorné Elnökhelyettes; Galambos Jánosné tag; Farkasné Bakonyi Ildikó póttag; Székely Istvánné póttag.

Mártély, 2010. augusztus 16.

dr. Tarics Csilla
HVI vezető
06/30-545-9580

Anyakönyvi hírek

Elhunytak:

Tábori István (sz: Hódmezővásárhely, 1955. 06. 02.)
Fő u. 50.

Szűcs Imre (sz: Hódmezővásárhely, 1927. 07. 15.)
Községház u. 3.

Józsa Ferenc (sz: Periceni, 1928. 07. 17.) Fő u. 66/a.

Szell Sándor Jánosné (sz: Borsi Mária, Szeged,
1928. 02. 27.) Alkotmány tanya 21.

Az egyházak hírei

A római Katolikus Egyház vasárnaponként fél 11-kor várja a híveket községünk templomába.

Jövőre a mártélyi templom 100 éves lesz. Kiadványt szeretnénk szerkeszteni az elmúlt évszázad történetéről. Kérünk mindenkit, akinek bármilyen jellegű emléke, fényképe, története van, ossza meg velünk az információkat.

Vasárnaponként 11 órától Kocsis Tamás ref. lelkész tart Istentiszteletet az imaházban, melyre várják a gyülekezet tagjait.

TEMETKEZÉS

A Mártélyi Ravatalozó
üzemeltetője:

A Csongrád Megyei
KEGYELETI KFT.
Temetkezési irodája

Hódmezővásárhely, Dr. Imre József u. 1.
(Bejárat: a Zrínyi u. felől)

Teljes körű temetkezési szolgáltatás

Térítésmentes tanácsadás,
ügyintézés!

Telefon: (62) 534-985 és +36 30/606-3802

**Szállítási ügyelet éjjel-nappal:
+36 30/224-4566**

Erdei Iskola

Erdei iskolánkat szívesen látogatják a környező és a távolabbi iskolák alsó és felső tagozatos diákjai egyaránt. Programjainkat áprilistól június közepéig veszik leginkább igénybe.

Ebben az évben 630 volt az erdei iskolai vendégéjszákák száma.

A tervezett és megvalósuló programok lebonyolításában sokat segítenek helyi alkotók, mesterek, természetvédő szakemberek.

A nyár a táborozásé. Nagyon sok a visszatérő csoport látogat hozzánk, például Szegedről, Mezőkovácsházáról, Vásárhelyről, akik évek óta szívesen jönnek újra. Szerettük volna vendégül látni a Sajóecsegi árvízjárok-

sult gyerekeket is a falu összefogásával, de idő szűke miatt nem tudtak élni a lehetőséggel.

Nagy örömkre szolgál, hogy közel 80 Millió forintot nyertünk egy KEOP-os pályázattal.

A TÁMOP 3.1.4 pályázat adta lehetőséget megragadva önálló innováció keretében, saját iskolás gyermekeinknek szerveztünk 5 napos erdei iskolai programot számos külső szakember segítségével. Terveink szerint egyre szélesebb kört szeretnénk bevonni az Erdei Iskolában folyó munkába, hogy a jövőben is folytatni tudjuk e közérdekű tevékenységünket.

Búzás Éva - az Erdei Iskola tanára

Civil szervezetek, egyesületek hírei

Mártélyi Polgárőr, Tűz- és Vagyonvédelmi Közhasznú Egyesület

Sikerés pályázat

Egy 2010. májusában aláírt támogatási szerződésnek megfelelően, a Mártélyi Polgárőr, Tűz- és Vagyonvédelmi Közhasznú Egyesület, 80. 000 - forintnyi támogatást nyert A Csongrád Megyei Önkormányzattól, amelyhez az egyesületnek 20% önrészt, 20. 000 forintot kellett biztosítani. A mártélyi polgárőrök, egyrészt az egyesület folyamatos működés biztosítására, másrészt az üzemeltetett gépjárművek karbantartására, javítására, valamint a járőr szolgálat ellátásához szükséges üzemanyag beszerzésére fordították az összeget.

MEGHÍVÓ

A mártélyi Polgárőr, Tűz- és Vagyonvédelmi Közhasznú Egyesület szeretettel meghívja Önt és kedves családját a 2010. szeptember 11-én a Faluházban este 7 órakor tartandó

„Polgárőr baráti este”.

Menü: Vegyes tál. (Rántott szelet, natúrszelet, sült csirke comb, krumplipüré, befőtt.)
„Jó étvágyat Kft.”
Büfé - helyben.

A zenét a baksi „Subás” zenekar szolgáltatja.

Jegyek elővételben, 2010. szeptember 8-ig, korlátozott számban kaphatók:

- Nagy Anita 06 30 621 6304

- Rózsa János 06 30 621 6237 telefonszámokon.

A jegy ára: 2. 000 - Ft.

Mindenkit szeretettel várnak a rendezők.

„Mártélyi Rendvédelmi Napok”

A mártélyi Polgárőr, Tűz- és Vagyonvédelmi Közhasznú Egyesület 2010-ben is megrendezi Mártélyon a „Rendvédelmi Napok”-at, szeptember 6-án és 7-én.

A rendezvények helyszínei, a Faluház, és az iskola mögötti betonozott kosárlabda pálya.

Első nap, 6-án 8.30-tól 9 óráig Batiz István a Megyei Polgárőr Szövetség elnöke tart előadást a polgárőrség szervezeti felépítéséről, feladatairól, működéséről. Ezt követően Krám István a hódmezővásárhelyi polgári védelmi kirendeltség vezetője tart szakirányú előadást a polgári védelmi feladatokról, különös tekintettel a katasztrófahelyzetekben követendő protokollok végrehajtására, valamint a bekövetkezett káresemények elhárítására. Ebéd után 1 óra 30-tól tűzmelegelőzési, tűzbiztonsági tevékenységről szóló előadást hallgathatnak meg az érdeklődők, majd a külső helyszínen 2 órától a hódmezővásárhelyi Tűzoltóság munkatársainak technikai bemutatóját tekinthetik meg.

A rendezvény második napján, szeptember 7-én Somodi István a Kiskunsági Nemzeti Park munkatársa tart előadást a környezetvédelemről.

Bűnmegelőzési, közlekedésbiztonsági előadások következnek 9 órától, egészen 12 óráig, amelyeken a DADA programról is részletesen hallhatnak a jelen lévők, a hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság szakértőinek előadásában.

A záró, délutáni programban 1 óra 15-től 5 óráig az Országos Mentőszolgálat hódmezővásárhelyi Mentőállomásának dolgozói és szakemberei tartanak előadást és bemutatják az életmentő elsősegélynyújtás elméletéről és gyakorlati alkalmazásáról.

A két napos programra a mártélyi egyesület az iskola tanulóin kívül várja a szülőket, és mindazon mártélyiakat, akik érdeklődnek a rendvédelmi, katasztrófa elhárító szervezetek munkája, valamint a tűzoltók és mentősök áldozatos munkája iránt.

„Add a kezed” Mozgássérültek Egyesülete

Szentesi látogatás

Szentesre utazik 22 fős küldöttséggel a mártélyi „Add a kezed” Mozgássérültek Egyesülete, „A szeretet mindent elfogad” elnevezésű rendezvény vendégeként. Kísérőként és fellépőként csatlakozik hozzájuk az „Őszi rózsza” Népdalkör, akik műsort adnak. A rendezvény kifejezetten a sérült emberek közösségeinek kerül megrendezésre.

Regionális Esélyegyenlőségi Nap

Itthon, Mártélyon rendezik az „Add a kezed” Mozgássérültek Egyesülete 2010. szeptember 11-én több helyszínen, mintegy 300 résztvevővel a Regionális Esélyegyenlőségi Napot. Egyik helyszín a mártélyi holtág partján található Bodnár Bertalan Oktatási Központ. A másik a hódmezővásárhelyi Dobó Ferenc Horgászegyesület horgásztanyája, és a vízpart.

Néhány kiemelt esemény a színes programból:

- Bodnár Bertalan Oktatási Központ:

9 órakor - Megnyitó – majd Dr. Lázár János polgármester, országgyűlési képviselő beszéde.

9.40 - Balogh Jánosné Mártély polgármestere tart előadást a gyermekszegénységről, valamint a mártélyi idősek, sérültek helyzetéről.

10 órától - Tóth Margit a Csongrád Megyei Mozgáskorlátozottak Egyesületének elnöke beszél az egyenlő esélyekről.

10.30 - Dr. Kovács Attila reumatológus tart előadást a mindenkit érintő mozgásszervi és egyéb betegségekről, a gyógyítás lehetőségeiről, a betegség elviseléséről.

11 óra - Dr. Hegedűs Lajos a Mozgáskorlátozottak

Egyesületeinek Országos Szövetségének elnöke beszél a szervezet felépítéséről, munkájáról, s az e tekintetben működő EU jogharmonizációs gyakorlatról.

11. 30 - Szabó Gáborné, az Aranyossy Ágoston Általános Iskola igazgatónője tart előadást a sérült gyermekek oktatásáról, neveléséről, ezt követően az iskola tanulóinak részleteket adnak elő az „Indul a bakterház” című vígjátékból.

12 óra - Filmvetítés – A „Tengeri” című dokumentumfilm vetítése, amelyből megismerhetik az érdeklődők Szabó Lajos és felesége Nagy Anna Katalin életútját, s váratlan kalandját a tengerrel, amelyet azelőtt még sohasem láttak.

13 óra - Az „Őszi rózsza” népdalkör énekcsokrát hallgathatják meg a megjelentek, citera kísérettel.

13.20 - Versek, Szabó Lajosné, Horváth Jánosné, Gyovai Istvánné előadásában.

13.40 - től az ebéd megérkezéséig ismét a dalkör tagjai szórakoztatják a közönséget, lehetőség szerint közös éneklésre csábítva a jelenlévőket, hisz ez a nap a kellemes társas együttlétről szól.

14 óra - Ebéd

Mártélyi holtág – Tisza part – Dobó Ferenc Horgász Egyesület horgásztanyája

Horgászás

A nap másik kiemelkedő programsorozata a hagyományos horgászverseny, amely – mint már évek óta – a hódmezővásárhelyi Dobó Ferenc Horgász Egyesület, annak vezetői, s Bokor János egyesületi elnök önzetlen segítségével jöhet létre.

7 óra Gyülekező az Egyesület horgásztanyáján.

7-7.30 - Regisztráció – Bálint István köszönti a megjelenteket.

7.35 - Bokor János a Horgász Egyesület elnöke mesél a halászat, horgászat múltjáról, jelenéről, a vizek állapotáról, a mártélyi holtágról.

8 óra - Az 1-40-ig sorszámozott horgászhelyek elfoglalása, a horgászat megkezdése.

12.30 - Verseny bezárása.

13 óra - Zsákmány mérlegelése, értékelés, díjak kiosztása.

13.30 - Közös ebéd.

Ezen a helyszínen is várja kulturális program az érdeklődőket. Fellép az „Őszirozsa”, saját verseit szavalja Szabó Lajosné Nagy Anna Katalin és Horváth Jánosné, s klasszikus költők verseiből hallhatnak válogatást Gyovai Istvánné tolmácsolásában. Gyermeknek 9 órától „kalandparki” kalandokat kínálnak, felnőttek bejárhatják a tanösvényt és megismerkedhetnek az árter növény és állatvilágával, Somodi István és Horváth Dénes, a Kiskunsági Nemzeti Park munkatársainak érteő kalauzolásával.

Fotópályázat hirdetésére is sor kerül, amelynek témája a „Tisza és Táj”. Az elkészült képeket be lehet küldeni az Egyesület címére (6636 – Mártély, Községház u. 6.). A művek elbírálás után I-V. helyezésig díjazásra kerülnek, felkerülnek a mártélyi honlap képgalériájába, s

nyomtatásban megjelennek a „Kaláris” következő számában, valamint kihelyezésre kerülnek a Civilházban. A rendezvény megtartása a MEOSZ által kiírt pályázat elnyerésével vált lehetségessé. Fő védnöke a mártélyi „Add a kezed” Mozgássérültek Egyesülete. A rendezvény legfontosabb célja, összefogni, kiteljesíteni a sérült és ép emberek baráti találkozásait, lehetőség szerint hagyományt teremtve ezzel, e szép természeti környezetben.

A vendégek ellátásáról a mártélyi egyesület gondoskodik, saját segítői és a hódmezővásárhelyi „Jó étvágyat” Kft segítségével. A regisztrált vendégek részére egész nap kávé, ásványvíz, linzertészta, sós sütemények felszolgálásával gondoskodnak a kulináris élvezetekről, az egyesület tagjainak bevonásával.

Az egész nap jó hangulatáról a népdalkörön kívül Győri Imre népzeneész is gondoskodik, de lesz AVON és biotermékek bemutatója, Dr. Voll féle állapotfelmérés Terjék Ferenc segítségével. Körzeti ápolónk Nagyné Szentirmai Anna egész nap rendelkezésére áll a vércukorszintjükre, vérnyomásukra, aktuális testsúlyukra kíváncsi érdeklődőknek, sőt szakmai tanácsokat is ad a rizikófaktorokról, azok kialakulásának megelőzésével kapcsolatosan, esetleg a mért értékek alapján komolyabb orvosi kivizsgálás szükségességéről. Életviteli tanácsokkal is szolgál. Az esetlegesen előforduló rosszulletek esetén segítséget nyújt, kisebb balesetek sérüléseit is ellátja, valamint komolyabb esetekben gondoskodik a mentők gyors kihívásáról.

Csak ezen a napon Bányai Béla, Fülöp Erzsébet, Lelkes István képei tekinthetők meg „A Tisza a festők szemével” címmel. A mártélyi Joó Károly szép fotói is kiállításra kerülnek a tiszai tájról, Kurunczi Róbert amatőr festő munkái mellett, nem különben két mártélyi fiatal, Vékony Imre és Vékony Erika kézműves termékei. Már csak az időjárás kegyességében kell bízni, hogy e komoly előkészítést és szervezőmunkát igénylő szívmelengető rendezvény a lehető legjobban sikerüljön e tekintetben is, hiszen egy biztos: programokban, lehetőségekben, ellátásban és jó hangulatban nem lesz hiány.

Orvosi Rendelő

2010. július 1-től Mártély új háziiorvosa
Dr. Palotás Ágnes, aki jelenleg
szülési szabadságát tölti.

Helyettese: Dr. Urbán Eszter, aki előreláthatólag
2011. februárjáig látja el a háziiorvosi
teendőket.

Rendelési idő: hétfő - szerda - péntek
9 - 12 óráig,
kedd - csütörtök délután
14 - 17 óráig.

Központi orvosi ügyelet Hódmezővásárhelyen:
este 18 órától, másnap reggel 07 óráig.

„Hogy életük legyen” alapítvány

Kedves Mártélyiak, tisztelt olvasók!

Nagy öröm számunkra, hogy ismét megjelenik a KALÁRIS, amely nélkülözhetetlen eszköze a helyi közösségépítésnek, lehetőséget biztosít egymás mélyebb megismerésére, kapcsolatok és párbeszéd kialakítására.

A „Hogy életük legyen” Alapítvány az ifjúságért 1992-ben alakult a következő céllal:

Az ifjúság erkölcsi nevelése, szociális és közösségi érzékének fejlesztése, szellemi és kulturális igényének ébresztése, önállóságra és kezdeményezésre nevelése, a jövő és kortárs csoportok újraevangelizálására elkötelezettség kialakítása, küldetéstudatuk megerősítése és az ehhez szükséges anyagi feltételek biztosítása.

A megvalósítás módja: Olyan korrigáló nevelés, amelylyel szeretnénk megszüntetni, megelőzni, a gyermekekben, fiatalokban és a gyermekeiket most nevelő családokban a szociális, kulturális ártalmak következtében kialakult érték vákuumot és beilleszkedési zavarokat. Olyan pozitív külső hatásokat gyakorolni a személyekre, hogy ők maguk képesek legyenek módosítani saját magatartásukat, tevékenységüket, életviteli értékeiket, szociális szerepeiket, nevelési módszereiket, személyes kötődéseiket, erkölcsi felfogásukat, eszményeiket és az értelmes, egészséges életről vallott elképzelésüket.

A „Hogy Életük Legyen” Alapítvány az 1997. évi CLVI. törvény 2.§. c. pontja alapján az alábbi felsorolás szerint végez közhasznú tevékenységet

1. Szociális tevékenység, családsegítés
2. Nevelés, oktatás, ismeretterjesztés
3. Kulturális tevékenység
4. Gyerme-, és ifjúságvédelem
5. Hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségének javítása
6. Határon túli magyarokkal kapcsolatos tevékenység
7. Természet és Környezetvédelem
8. Sport, a munkaviszonyban és a polgári jogviszony keretében megbízás alapján folytatott speciális tevékenység kivételével
9. Rehabilitációs foglalkoztatás
10. A munkaerő piacon hátrányos helyzetű rétegek képzésének, foglalkoztatásának elősegítése
11. Közhasznú szervezetek számára biztosított, csak a közhasznú szervezetek számára igénybe vehető szolgáltatások

Az elmúlt 3 évben a következő programokon keresztül valósítottuk meg a közhasznú tevékenységet:

Szabadidős és sport programok, egészséges életre nevelés a játék pedagógiai eszközeivel:

A játék, a cselekvés egyik legősibb formája. Hajtóereje az a vágy, hogy az ember a megtapasztalás éleveségével átélhesse önmagát és az őt körülvevő világot; hogy otthon érezze magát önmagában és a világban. A

játéknak óriási szerepe van a személyiségfejlesztésben és a közösségépítésben, mind a fiatalok, mind a felnőttek világában. Alapítványunk egyik legfőbb célkitűzése a közösségépítés, és személyiségfejlesztés. Éppen ezért nagy hangsúlyt fektetünk a szabadidős programok megrendezésére. Ilyen állandó szabadidős programunk, az idén is megrendezésre került „Májusi Családnap”, „Szűnyogűző nap”, Ping-pong verseny és új közösségi igényekre épülő „Diótörő nap” óvodásoknak és szüleiknek, valamint a családoknál megrendezett „Oviszsúrok” a közösségépítés, a közösségi játékok jegyében.

Tevékeny részvétel a környezet és a természet védelmében:

Környezettudatos nevelőmunkánk része, hogy megértessük a fiatalokkal, gyerekekkel, a környezetünk megővésének fontosságát, és azt, hogy a fenntartható fejlődés az egyes embereken is múlik. Ennek szellemében kapcsolódtunk idén is a szegedi Katolikus Ifjúsági Alapítvány által szervezett „Tesz-vesz tavasz” programba. A fiatalok és gyerekek a község központjában lévő templomkertet, az épülő közösségi házat és környékét takarították, rendezték, fákat ültettek.

Fogyatékosok EGÉSZ-ség napja:

A játék jelentősége igen nagy a fogyatékosok fejlesztésében. Számtalan olyan pozitív hatással bír, amely segíti a fogyatékkal élők önbecsülésének, értékesség-tudatának erősítését. Már több éve együttműködve szervezzük meg a helyi „Add a Kezed” Mozgássérültek Egyesületével a hódmezővásárhelyi Aranyossy Ágoston Speciális Általános iskolások „Egész-ség” napját, egy olyan szabadidős napot, ahol játékos foglalkozások keretében erősödik a közösségi összetartozás élménye. A lovas kocsikázás segíti a természet megismerését, megszeretését és megbecsülését. A következő évben tervezzük, hogy ez a program mentálisan egészséges fiatalok bevonásával együtt történjen, ami elősegíti a fogyatékosok beilleszkedését az egészségesek világába, növeli a segítő fiatalok toleranciáját, erősíti a szolidaritás készségét.

Programok szervezésével segítettük az Új budai Speciális Szakiskolások 1 hetes mártélyi nyaralását.

Táboroztatás, programszervezés

Katolikus Csoportok számára biztosítunk szálláshelyet programmal, lelki gyakorlattal.

Lelki segítségnyújtás

Segítséget nyújtunk ahhoz, hogy az egyén nehézségek, zavarok, terhelések, sőt sokszor szomatikus betegségek közepette is megtalálja helyét a társadalomban, és megfelelően tudja kezelni azokat a problémákat és változásokat, amelyeknek ki van téve. Elsősorban súlyos

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

megbetegedéssel küzdő emberekkel, válságban lévő egyénekkkel, családokkal foglalkoztunk.

Gyermek, ifjúsági és felnőtt oktatás

A tudatosság, az önirányítás, fejlesztése, felelősségvállalás erősítése, értékrend kialakítása a Biblia tanításának ismereteivel, a pedagógia korszerű módszereinek alkalmazásával. Évközben havi rendszerességgel találkozunk csoportfoglalkozásokon felnőttekkel, fiatalokkal a fenti cél megvalósulása érdekében.

Nyilvános rendezvények szervezése, hagyományőrzés

Programjaink megrendezésében az iskola, az önkormányzat, számos helyi fiatal, civil szervezet, és az idősebb generációhoz tartozó szimpatizánsok önzetlen munkája nyújtott segítséget. Ennek eredményeként sikeres, színvonalas programokat sikerült megvalósítani. Elsősorban egyházi ünnepkörökhöz kapcsolódó, azok belső tartalmát, értékét tudatosító nyilvános közösségi alkalmak voltak. A Mikulás ünnepség és az Adventi Kézművesnapunk már idén falusi szintű rendezvényé nőttek ki magukat. Új programként valósítottuk meg a Betlehemezést és a Falukarácsonyt.

Szenvedélybetegek segítése

A másik ember mellett állás, annak fejlesztése, támogatása, gyógyulásának segítése, megfelelő rehabilitációhoz jutás esélyének támogatása.

2009-ben megvalósult programjaink

Májusi Családnap

Időpont: 2009. május 01.

Részvevők: 70 fő

Helyszín: „Soma tanya”

Program: Délelőtti játékos vetélkedő, lovas kocsikázás, bográcsozás, baba-mama klub, pálinkakóstolás, sárkánykészítés majd eregetés, kézműves foglalkozás.

Szűnyogűző Nap

2009. szeptember 26.

Részvevők: 200 fő

Helyszín: Tisza-Holtág

Program: kézműves sátor, lovaglás, lovas kocsikázás, akadályverseny, szumó bajnokság, kardvívás, kötélhúzás, egyensúlyozós ügyességi játék, dalsátor, mesesátor, halsütés, hallé.

Ping-pong verseny

Időpont: 2009. december 28.

Helyszín: Faluház

Részvevők: 25 fő

Program: 3 kategóriában indult verseny női, férfi, gyermek.

Diótörő Nap

Időpont: 2009. október 10.

Helyszín: Óvoda

Részvevők: 80 fő

A program délelőtti dióveréssel kezdődött, ezt követték játékos vetélkedők, családi futóverseny. Volt arcfestés, vesszőfonás, gyurmázás, termésbáb és sapkakészítés. A környezetvédelemre való nevelést a flakongyűjtés szolgálta. A napot majoretta és kacsatánc zárta. Alapítványunk önkéntesei az egész napos program összeállításában, kézműves foglalkozások egy részének vezetésével, játékos vetélkedő lebonyolításával vettek részt.

Oviszsúr

Időpont: 2009. július 11.

Helyszín: mártélyi családi ház

Részvevők: 30 fő

Ezt a programot két talpraesett anyukával szerveztük meg. A célja, hogy az óvodások nyáron is találkozzanak egy délutáni szabadidős napon, ahol játékos foglalkozásokon keresztül szociális készségfejlesztés, együttes élmény által való megerősítés történt.

Tesz-Vesz-Tavas

Időpont: 2009. március 28-29.

Helyszín: alapítványi székhely

Részvevők: 15 fő

Jó alkalom volt ez a program arra, hogy a fiatalok és gyerekek észrevegyék, hogy hogyan javíthatnak környezetük esztétikai látványán, hogyan óvhatják a természetet és saját felismeréseiket követve mindezt a gyakorlatban meg is közösen valósítsák.

Fogyatékosok EGÉSZ-ség napja

Időpont: 2009. szeptember 18.

Helyszín: Tisza-Holtág

Részvevők: 30 fő

Lovas kocsizás, sor, és társasjátékok, a tájvédelmi körzet élővilágából néhány érdekesség megismerése, közös étkezés, süteményezés. A finomságokat a helyi „Add a kezed” Mozgáskorlátozottak Egyesülete készítette, akik kérésére alapítványunk vállalta a szabadidős program megvalósítását.

Önkéntes munka Nagyszalontán

Időpont: 2009. november 28-29.

Helyszín: Nagyszalonta – a dévai Szent Ferenc Alapítvány gyermekotthona

Részvevők: 24 fő

Alapítványunk önkéntesei 2 napon keresztül a gyermekotthonban élő gyermekek teljes ellátása mellett, gondoskodtak közösségépítő programokról, személyiségfejlesztő játékokról és közösen tanultak, főztek velük. Ezzel lehetőséget biztosítottak egy kis kikapcsolódásra az ott folyamatosan szolgáló nevelők részére is.

Adventi kézművesnap

Időpont: 2009. november 27.

Helyszín: faluház

Résztevők: 80 fő

Adventi koszorú, karácsonyfadíszek, apró karácsonyi meglepetések készítése. Az advent lelki tartalmának ismertetése az érdeklődő résztvevőknek.

Mikulás családoknak

Időpont: 2009. december 5.

Helyszín: Alapítványi székhely, közösségi terem

Résztevők: 30 fő

Közös éneklés, süteményezés közben várták a gyerekek és szüleik a Mikulás érkezését. Ezen a rendezvényen elsősorban a fiatal családok vettek részt.

Mikulás fiataloknak

Időpont: 2009. december 5.

Helyszín: Bütyök csárda

Résztevők: 25 fő 18-35 év közötti fiatal

Falukarácsony

Időpont: 2009. december 19.

Helyszín: Faluház

Résztevők: 200 fő

Betlehemezés

Időpont: 2009. december 22.

Helyszín: Mártély község területe

Résztevők: 50 fő

Szálláshely biztosítása, programszervezés

Résztevők: Piarista Szakképző Iskola gödi diákjai 12 fő

Időpont: 2009. május 25-29.

Helyszín: alapítványi székhely

Szálláshely biztosítása mellett a résztvevők számára lelkigyakorlatot tartottunk.

Résztevők: Abonyi közösség 8 fő. Időpont: 2009. augusztus 11-15. Helyszín: alapítványi székhely. Szálláshely és lelki program biztosítása.

Résztevők: Szombathelyi Népzenei előadóművészek csoportja 6 fő. Időpont: 2009. október 10-11.

Helyszín: alapítványi székhely. Szálláshely biztosítása és táncház.

Résztevők: Gödi Piarista Szakképző Iskola tanárai 15 fő. Időpont: 2009. október 18-20.

Helyszín: alapítványi székhely. Szálláshely és program biztosítása.

Csak programszervezésben, vagy programok megvalósításában nyújtottunk segítséget három csoportnak:

- 2009. június 15-20 Esztergomi hittan csoport részére programok szervezése a templomban
- 2009. június 20-30-ig Budapesti fogyatékkal élő 14-20 éves diákoknak programok szervezésében és

megvalósításában segítségnyújtás

- 2009. augusztus 24-n lelkigyakorlat tartása hódmezővásárhelyi bérnalkozásra készülők csoportjának, összesen 5 fő részvételével.

Egyéb szolgáltatások.

- Egy fő alkoholbeteg egyéni esetkezelése
- 3 fő daganatos beteg mentális segítése, családsegítés 15 alkalommal (életvezetési tanácsadás, adóságkezelés)

Bemutakozás a kistérségi civil szervezetek fesztiválján

Időpont: 2009. szeptember 19.

2009-ben összesen 21 programot szerveztünk, 10 helyszínen, mintegy 1500 fő részvételével. A fenti programok legtöbbje több éve, van, amelyik egy évtizede is működik.

2010-ben új színfolt volt az alapítvány fiataljainak és lelkes segítőiknek életében a „Bütyök” napokon való részvétel ötletes játékaikkal és sok-sok szervező munkával.

Köszönjük nekik.

Sokan kérdezik kié az a nagy ház a templomkertben? Az alapítványunké. Ha felépül, akkor mindannyiunk közösségi életének a színtere lesz.

A ház befejezését Ön is segítheti a következő módon: 500, 1000, 5000, és 10.000,-Ft névértékű téglajegyek vásárlásával (kaphatók a plébánián), vagy a helyi Fontana Credit Takarékszövetkezetnél vezetett számlára való utalással, befizetéssel. Számlaszám: 57400248-10300552. „Hogy életük legyen” Alapítvány az Ifjúságért.

Pótári Misa, Tatárné Kapus Éva és a többiek

MEGHÍVÓ

Az ÁMK és a „Hogy életük legyen” Alapítvány az Ifjúságért meghívja Önt a 8 alkalomból álló World Café találkozókra.

Mi az a WORLD CAFÉ?

Egy egyszerű módszer arra, hogy lényegi kérdésekről társalogjunk a való élet szolgálatában.

A Café alapfeltevése az, hogy az emberek birtokában vannak mindannak a bölcsességnek és kreativitásnak, amellyel a legnagyobb nehézségeket is le tudják küzdeni.

A leküzdendő problémát a következő történettel szemléltetem:

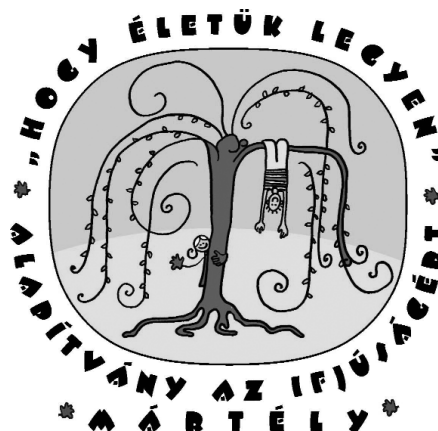
„Minden gyerek elfoglalja a helyét, feláll a beérkező pedagógus fogadására. Márk ellenkezőleg, az osztály felé fordulva feláll a székére. A közös, jó reggelt kívánok üdvözlés közben azt kiabálja, hogy „Hülyék, s... fejek!”, Az írásbeli feladat elvégzését, kapásból megtagadja. Közli, hogy ő ezt nem tudja, és nem is csinálja meg. A felajánlott segítséget nyersen visszautasítja, majd arra készül, hogy sétálgasson az osztályteremben. Amikor a tanítónő szigorúan megtiltja, hogy felálljon, nyüzsög, pakol, majd előveszi az uzsonnáját. Amíg eszik, csendben van. Csak a vége felé hallat néhány hangos böfögést, amire az osztály felmorajlik. A tanítónő megfogja a fiú karját, kivezeti az előtérbe. Ott elmagyarázza neki, hogy ez a viselkedés miért nem fogadható el. A fiú egyáltalán nem reagál, merev tekintettel bámulja az ablakot. Miután visszatérnek az osztályterembe, leül a székére és felteszi a lábát az asztalra.

A délután Márkért érkező édesanyja, meglepődve hallgatja a történetet és rendre utasítja fiát, aki unottan végig néz a folyósón.”

A tapasztalatok szerint egyre gyakoribbak az ehhez hasonló helyzetek otthon és a közoktatási intézményekben.

Mi ennek az oka?

Mit kezdhethünk mi, helyi szinten ezzel a problémával? Tudunk-e új életminőséget biztosítani gyermekeinknek?

Ezekre a kérdésekre keressük a válaszokat az október 14-én kezdődő, interaktív pedagógiai műhelymunkákban.

Várunk minden olyan szülőt és pedagógust, aki érzi, vagy érti, hogy valami probléma van a nevelési mód-

szerek körül, és akar változtatni ezen a helyzeten.

A Café programok októbertől, minden hónap 2. hetének csütörtökén nyolc hónapon keresztül, a foglalkozások a mártélyi Általános Iskolában zajlanak.

Kérjük az érdeklődőket, hogy részvételi szándékukat jelezzék a szervezők valamelyikénél.

Giliczéné Molnár Irén
intézmény vezető

Tatárné Kapus Éva
tréner, család és gyermekvédelmi szakpedagógus

A fent vázolt problémakör kialakulásának megelőzése érdekében 2 kapcsolódó programot ajánlunk a szülők figyelmébe.

1. Hittanórán való részvétel.

Tudom sokaknak negatív gondolatai, érzései támadnak, ha arra akarják rábírní, hogy írassa be a gyermekét hittanra. Idejétmúlt, tudománnyal ellenkező dolognak tekintik. Azt gondolják a keresztény tanításnak semmi köze a hétköznapi élethez. Jézus az egyik legfontosabb tanításként mondta ki a következő mondatot: „Szeresd embertársad, mint önmagad”

Ennek a kijelentésnek hihetetlen mély lélektani üzenete van. Tudjuk jól, csak az képes másokat szeretni, aki önmagát szereti. Ehhez szükséges a megfelelő önismeret, önbecsülés, pozitív énkép, önmagunk elfogadása, az őszinteség, a bizalom, a megfelelő kommunikáció, az empátia, az elfogadás, megbocsátani tudás, a helyes konfliktuskezelési módok megismerése és még sorolhatnám.

Tehát a hittanórákon pontosan azokat a pszichológiai és szociális készségeket alakítjuk, fejlesztjük, amelyek nagyon is szükségesek a családba, társadalomba való beilleszkedéshez, az egészséges kiegyensúlyozott kapcsolatok kialakításához.

Aki fontosnak tartja gyermeke ilyen irányú fejlesztését, jelentkezzen Tatárné Kapus Évánál (a 06 70/7024143, vagy 228-052 telefonon, vagy személyesen a katolikus plébánián).

2. DÖK – a Mártélyi Általános Iskola Diák Önkormányzata, olyan foglalkozások szervezésével áll a tanulók rendelkezésére, amelyeken a gyerekek életkori sajátosságait, és az ehhez kapcsolódó problémaköröket járja körül, ehhez kapcsolódó programokat szervez és való-
sít meg.

Tatárné Kapus Éva
hittan tanár

Faluvédő- szépítő Egyesület

Üdülőhely és Faluvédő-szépítő Egyesület elmúlt négyévi tevékenységének összefoglalása

Kedves Mártélyi Lakosok!

Nem vagyok könnyű helyzetben, mikor egyesületünk elmúlt éveiről kell összefoglalót készítenem. Engedjék meg, hogy időrendi felsorolás helyett, inkább a legfontosabb lényegi elemeket tegyem közzé.

Elsőként legfájdalmasabb emlékünket idézem fel, Balázs Jánosné Aranka tiszteletbeli elnök asszonyunk elvesztését, mellyel pótolhatatlan erő, szellem szűnt meg egyesületünkben. Aranka az egyesületünk több mint húsz éves fennállásának motorja, szervezője, vezetője, akinek harcos, egyenes véleménye mindig irányt mutatott. Meglátta a szépet, felismerte a kapcsolatok erejét, nem ismert megalkuvást. Magát ostorozta a hibákért és küzdött a mindent felörlő fájdalommal, melyet betegsége mért rá. Az utolsó években a háttérből segítette a munkánkat, inspirált, motivált leginkább engem, mint új elnököt azért, hogy ez az egyesület hosszútávon fent tudjon maradni. Emlékét megőrizzük.

Az elmúlt évek civil támogatási rendszere átalakult. A kistélepülések egyesületeinek működését finanszírozó források harmadukra estek vissza. Ezekkel a forrásokkal csak a legszükségesebb tevékenységeket tudjuk fenntartani. Úgy látom a válság hatásai a civil szektort is keményen érintik. Az államra, mint fő támogatóra nem minden esetben tudunk támaszkodni, meg kell keresnünk azokat a helyi-, kistérségi, megyei forrásokat, amivel a tevékenységünket ki tudjuk szélesíteni.

Az együttműködés elengedhetetlen a jövőben. Az elmúlt években nyolc helyi és kistérségi szervezettel

több program megvalósításához adtunk támogatói nyilatkozatot és dolgoztunk együtt. A teljesség igénye nélkül: Mártélyi Olvasókör rendezvényeinek előkészítése lebonyolítása, Mentor program Hódmezővásárhely Ifjúságáért Egyesület előkészítésében, Alapítvány a Mártélyi Iskoláért programjai, Közmunka pályázat a Hódmezővásárhelyi Többcélú Kistérségi Társulás előkészítésében stb.

A szűkös forrásokból elnyert támogatásokat a helyi hagyományok megőrzésére, azok kulturális rendezvény formájában történő bemutatására helyeztük a hangsúlyt. A „Mártélyi Keszegölő” Hagyományok napja szinte minden évben megrendezésre került. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy mindenkinek: helyi kézműveseknek, amatőr alkotóknak, öreg halászoknak, íjász hagyományőröknek, egyesületünk és társszervezeti tagjainknak megköszönjem a rendezvényeken nyújtott segítséget. Bízom benne, hogy hagyományaink bemutatása hosszú időn át felejthetetlen élményekkel gazdagítja emlékeinket.

Egyesületünk régi terve a Falumúzeum nyerhet megvalósítást a Leader program támogatásával. A mártélyi Önkormányzat együttműködése, támogatása mellett előkészítés alatt van a régi Kmetykó (Papp) Iskola felújítása, átalakítása, benne a falumúzeum kialakítása. A több tíz millió forintos beruházás egy akadálymentes, többfunkciós közösségi térré alakítja a meglévő elhasznált épületet. Az értékmentés szép példája lehet ez a beruházás, mert egy régi épületben új funkciók kialakításával, hosszútávon fenntartható értéket hozunk létre. Minden érintett szervezetnek, és személynek köszönjük a támogatást.

*Borsos József
Elnök*

Olvasókör

A mártélyi Olvasókör jövőre ünnepli fennállásának 20. évfordulóját. A falu egyik legöregebb civil szerveződése, amely az azóta eltelt időben 110 fős tagsággal működik. Az Olvasókör elnöke és két vezetőségi tag Kunné Kati és Otlokán Sándor a kezdetektől tagjai a körnek és tevékenyen részt vesznek a munkában, a többi vezetőségi tagok időközben cserélődtek.

Az alapszabályunkban lefektetett irányelveknek megfelelően tevékenykedünk. Célunk a hagyományok őrzése és felélesztése a falu lakosainak összefogásával, a fiatalok bevonásával, az olvasottság, műveltség szintjének emelése. Tevékenységünket kibővítve, jó kapcsolatokat ápolunk a határon túli magyarokkal is.

Minden évben, márciusban, áprilisban tartjuk éves közgyűlésünket, ahol a vezetőség beszámol az elmúlt évi munkáról, az Olvasókör pénzügyi helyzetéről, megvitátjuk terveinket, elképzeléseinket. Ezek az esemé-

nyekhez valamilyen kulturális rendezvény is társul, és vendégül látjuk tagjainkat, meghívottainkat is. Visszatérő, rendszeresen fellépő az „Őszirózsa” Népdalkör, az „Optimista Csoport”, versek, novellák hangzanak el, de bemutatkozott már a csanádpalotai műkedvelő amatőr színtársulat is Nóti Károly bohózatok részleteivel, vagy a vajdasági Zentagunaras községi Irodalmi Kör, zenés versekkel, dalokkal.

Hagyományos Arató Ünnepet szervezett az Olvasókör 2009-ben. A sikeres szervezésnek köszönhetően sikerült aratópárokat verbuválni, akik testközelből ismerhették meg a kézi kaszálás és marokszedés egykor oly gyötrelmes nehéz munkáját. Hagyományosan lovas kocsik szállították a résztvevőket, a fő helyszín a kemping volt, ahol a fárasztó próbálkozás után, még a vacsora előtt fergeteges néptáncbemutatóban gyönyör-

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

ködhettek a résztvevők, az „árendás” néptáncegyüttes előadásában. Az arató ünnepen és a vacsorán is részt vettek Nyárádremete képviselő testületének tagjai és hozzátartozóik.

Szervezetünk 2004-től kapott állandó helyet, egy irodát és egy nagytermet több civil szervezettel közösen a Civil Házban, amelynek berendezéséhez mi is hozzá járultunk, asztalok, padok, székek beszerzésével. 2010-ben pedig pályázati pénzből egy új konyhapultot készítettünk a konyhába, s a közös helyiségek kifestését szponzoráljuk.

Amióta létezik a Nemzeti Civil Alap, azóta mi is folyamatosan pályázunk és kérünk, részesülünk az e célra megnyerhető pénzekből. Eleinte nagyobb összegeket is sikeresen elnyertünk, de már harmadik éve nagyjából csak 100. 000 – forint az elnyert összeg. Azonban ezt is igyekszünk hasznosan felhasználni és elkölteni. Tavaly Kardoskútra látogattunk a Nemzeti Parkba, és Gyopárosfürdőre, idén pedig a kerekegyházi „Varga” tanyára. Élvelő virágpalántákkal ajándékoztuk meg a falut, amelyek az utak mellé kihelyezett ladik- virágtartókba kerültek kiültetésre.

Minden áprilisban, ami több évre visszanyúló hagyomány, író – olvasó találkozót szervezünk a könyvtárral közösen a Civil Házban. Legutóbb Fehér József író mutatta be legújabb könyveit, szakértő előadó közreműködésével.

2009-ben olvasóköri is bekapcsolódott a LEADER pályázatba, amelynek eredményeként lehetőség nyílt egy mártélyi „Huszártalálkozó” megrendezésére július 17-én. Ennek legfőbb szervezője Benkő Sándor fogathajtó, lovas és huszár volt. Délelőtt fogathajtó bemutató, ötös fogat hajtás és 20 huszár ruhába öltözött lovas vonult a Bütyök Csárdától a kemping előtti területhez. Ott ügyességi versenyek voltak, este pedig vacsorával egybekötött bál zárta a rendezvényt.

Olvasóköri 1994 óta tagja az Olvasókörök Szövetségének. Eddig három alkalommal adtunk helyet a Szövetség kibővített vezetőségi ülésének. Az ország különböző részeiből érkezett tagoknak bemutattuk Mártélyt, olvasóköri tevékenységét, és vendégül láttuk őket a Civil Házban, ahol például könyvbemutató keretében megismerhették Kiss Jánosné: Emberek, sorsok a mártélyi tanyavilágban, című könyvét. Ennek kiadását az Olvasókör finanszírozta, még 2003-ban.

A jeles néprajzkutató, író Szentí Tibor: Hódmezővásár-

hely és környéke című könyvének is szerveztünk bemutatót.

Olvasóköri vezetősége és tagjaink közül sokan részt vettek már a Szövetség által más helyeken rendezett találkozók. Így jártunk Balmazújvároson, Kisújszálláson, Megyaszón, Budapesten, Leányfalun és Hódmezővásárhelyen.

Jó kapcsolatokat ápolunk a Polgármesteri Hivatallal, Balogh Jánosné polgármester az olvasókör alapító tagja. A helyi könyvtárral is kitűnő kapcsolatunk van, sok közös programszervezésben együtt munkálkodunk. Rendezvényeinken sokszor fellépnek az „Őszirozsa” népdalkör tagjai, az „Optimista Csoport”. Jó kapcsolatunk az „Add a kezed” Mozgássérültek Egyesületével, és a „Hogy életük legyen” alapítvánnyal is, akikkel együtt részt vettünk 2009-ben az első Mártélyi Karácsony elnevezésű rendezvényen.

2011 májusában tervezzük a 20. jubileum megünneplését, amikor is a hódmezővásárhelyi olvasókörökből is hívunk vendégeket, és meghívjuk azokat a régi vezetőségi tagjainkat is, akik valamely okból, vagy idős koruk miatt nem tudták már a munkát vállalni.

2010 őszén újabb könyvbemutatóra készülünk, Kiss Jánosné Jusztika néni újabb kötettel jelentkezik, amelyben egy mártélyi család élettörténetét mutatja be a 40-es évekből.

Apró Lajosné
az Olvasókör elnöke

Közérdekű telefonszámok

Mentő:	241-680	Közp. szám: 104
Tűzoltóság Hmvhely:	242-233	Közp. szám: 105
Rendőrség Hmvhely:	535-960	Közp. szám: 107
Közzet megbíztott:	(20) 2095-336	
Polgárőrség:	228-043	
Kórház-rendelőintézet Hmvhely:	532-222	
Orvosi rendelő – Mártély:	228-020	
Polgármesteri Hivatal:	528-062	
Iskola:	528-060	
Óvoda:	228-035	
Idősek Klubja:	228-038	
Any- és Csecsemővédő Intézet:	228-450	

Impresszum

Kiadja: Mártély Község Önkormányzata. Szerkeszti: Lupus Design Bt. Munkatársak: Farkas Csamangó Zoltán szerkesztő. Hírányagokat, közleményeket a település intézményeinek munkatársai, egyesületei, alapítványai, civil szervezetei juttatnak el a szerkesztőségbe.

Balázs Jánosné egykori tiszteletbeli munkatárs, a mártélyi újság megálmodója, elindítója emlékére.

Szerkesztőség: Mártély, Tiszai u. 14. Tel: 228-556, E-mail: lupuska@invitel.hu.

Nyomdai előkészítés: Tóth Zsolt. Nyomdai munkálatok: Szoliter Nyomda - Hódmezővásárhely, Ferenc u. 18-20.